

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΓ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19—ΤΗΛ. 27.689 | 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 1956 | ΑΡΙΘ. 12

ΜΕΙΝΑΤΕ ΠΙΣΤΟΙ

Ὅπως καὶ εἰς τὸν ἡμερήσιον Τύπον ἀνεγράφη, τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωρόθεον ἐπεσκέψθησαν τὴν παρελθοῦσαν ἐβδομάδα οἱ τελειόφοιτοι τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κοσμήτορα καὶ τοὺς καθηγητὰς αὐτῆς.

Ἀπαντῶν δὲ ὁ Μακαριώτατος εἰς προσφώνησιν τοῦ κοσμήτορος ὠμίλησε πρὸς τοὺς νέους θεολόγους, τονίσας «ὅτι πρέπει νὰ μείνουν ἀπολύτως προσηλωμένοι εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν. Διότι ὑπεράνω παντὸς ἄλλου, αὐτῆς τῆς προσηλώσεως ἔχομεν ἀνάγκην».

*

Λόγοι σοφοί. Εὐωδιάζοντες ἄρωμα Χριστοῦ. Καὶ ἐμφανέστατα ἐκδηλωτικοὶ εὐκρασίας νοῦ. Καὶ συνέσεως ποιμαντορικῆς. Λακωνισμὸς βαθυγνώμων. Ὁ ὁποῖος, χωρὶς δολιχοδρομίας καὶ χωρὶς ἀσκόπους πλατυασμούς, χαράσσει κατευθυντηρίους γραμμὰς. Καὶ παρέχει προγραμματισμὸν ὑγιᾶ καὶ Ἑλληνοπρεπέστατον εἰς τὴν Διοικοῦσαν Ἐκκλησίαν μας. Εἰς τὸ κέντρον τῆς ὁποίας ἀναπαύεται πάντοτε ἡ Ἐλευθερία. Καὶ ἡ δόλοφλογη Πίστις πρὸς τὸν ἀναστάντα Χριστόν.

*

Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ, ὅτι πολὺς ὑπῆρξε, κατὰ τοὺς τελευταίους αὐτοὺς καιροὺς, ὁ κλυδωνισμὸς τοῦ σκάφους. Καταιγιστικοὶ ἔπνευσαν πανταχόθεν οἱ ἄνεμοι. Καὶ ἐντεῦθεν μεγάλη ἡ ἀναταραχὴ. Καὶ ἡ ναντία καὶ ἡ ἀσυνδοσία τοῦ πληρώματος πολλή. Πολλὰ αἱ «προηγημένοι πεποιδήσεις», καὶ αἱ καινοφανεῖς θεωρίαι τῶν νέων ὀδηγητικῶν πρωτοπόρων, πὺν τολμηροὶ καὶ κραυγαλέοι, καὶ κρατοῦντες εἰς τὰς χεῖράς των τὴν δᾶδα τοῦ δῆθεν διαφωτισμοῦ καὶ συγ-

χρονισμοῦ τῆς κοινωνίας μας, ἐδημιούργησαν γύρω μας σύγχυσιν καὶ ἀναταραχὴν!

*

Καὶ δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἰδεολήπτους εἰκονοκλάστας, ὅσοι δὲν ἀπεδέχοντο τὰ κηρύγματα των, ἐκηρύσσοντο στάσιμοι καὶ ὀπισθοδρομικοί. Καὶ ἄγευστοι Ἐπιστήμης. Καὶ δυστυχεῖς καὶ ἀξιοθρήνητοι. Καὶ ἀποτέλεσμα τούτου ὑπῆρξεν, ὅτι ὁ συντηρητισμὸς παρέμεινε χωρὶς τὰ ἄλλα πνευματικὰ ὄπλα, μὲ τὰ ὁποῖα χαλυβδώνεται ἡ πίστις, καὶ κατήντησε, σὺν τῷ χρόνῳ, νὰ θεωρῆται ὡς κοινωνικὴ ὕβρις. Καὶ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἐπεκράτησεν ἐπὶ τοῦ ἰδεολογικοῦ μας πεδίου ὁ περίφημος ἀριστερισμὸς.

*

Δὲν εἶναι δυστυχῶς ἀνιοῦσα πάντοτε ἡ πορεία τῆς ζωῆς. Ὑπάρχουν καιροὶ δύσκολοι καὶ τραχεῖς εἰς αἴσθημα, καὶ στεῖροι εἰς εὐγενικοὺς ὀραματισμούς. Καὶ τόσον διὰ τοὺς λαοὺς, ὅσον καὶ διὰ τὰ ἄτομα, ἐμφανίζονται ὥρα πλάνης καὶ ψυχικῆς ἀτονίας, πὺν μία νάρκη ἀπραξίας καὶ ἀτόλμων ἀδρανείας περιθέει τὰς καρδίας καὶ τὰς ψυχάς. Καὶ μέσα εἰς τὰ θολὰ καὶ λυμνάζοντα νερά των ἐξαφανίζεται καὶ πνίγεται καὶ ἡ ἠθικὴ τους ἐγερσιμότης. Καὶ πῶς, ὄχι; Ἀμέτρητα εἶναι τὰ καρδιάλωτα θέληγτρα τοῦ κόσμου. Γοητευτικῶς ἐκμανλιστικαὶ αἱ σειρήνες τῆς ἁμαρτίας. Καὶ «πολλὰ αἱ ὁδοὶ αἱ ἄγονσαι πρὸς τὴν ἀπώλειαν».

*

Ἔρχονται ὁμως, κατὰ θείαν πάντοτε εὐδοκίαν καὶ παραχώρησιν, καὶ αἱ εὐτυχεῖς στιγμαὶ τῆς ἀνανήψεως. Ἀκούεται καὶ πάλιν ἡ κλαγγὴ καὶ ἡ ἰαχὴ τῆς μάχης. Ἀναθαροῦν καὶ ἀναζωογονοῦνται αἱ φυλλορροοῦσαι ἐλπίδες. Καὶ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- . **Σπεράντσα, Μείναιτε πιστοί.** — Τῆς συντάξεως, Ὀνομαστήρια τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου. — Εἰρηνικά Γράμματα. **Μεσοσηνίας Πολυκάρπου (†),** Περὶ μασσονίας. — Σεβ. **Μητρ. Σάμου Εἰρηναίου,** Τὸ νόημα τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς παραδόσεως. — **Ε. Θεοδώρου,** Χριστιανικὸς ἀνθρωπισμὸς καὶ ἀρχαῖον Ἑλληνικὸν πνεῦμα. — **Θ. Μοσχονᾶ,** Κοπτικὸν χειρόγραφον περὶ τοῦ Ἁγίου Θεράποντος. — Παρατηρήσεων Στήλη. — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά. — Βιβλιοκρισία. — Βιβλιογραφία. — Ἀλληλογραφία.

πάμφωτος ἐκτινάσσεται πρὸς τὰ ὕψη τῶν ὠραίων πραγματώσεων ὁ ἀείζωος σπινθήρ τοῦ πνεύματος. Εἶναι αἱ θεαῖαι στιγμαὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Ἀσώτου. Διὰ τὰς ὁποίας, ὅπως μὲ τὴν ἐνάργειαν μᾶς διδάσκει ἡ εὐαγγελικὴ παραβολή, πανηγυρίζουν πάντοτε οἱ Οὐρανοί.

*

Ἄλλὰ «Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι». Ὅπως, κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ὁ Δωρισμὸς ἔρριπτε πάντοτε ἐπάνω εἰς τὴν πλάστιγγα τῶν ἐλληνικῶν πεπρωμένων τὸ ὠφέλιμον ἀντιστάδισμα τοῦ πιστοῦ εἰς τὰς παραδόσεις πνεύματός του, καὶ τὴν συνεκράτησεν ἰσόρροπον καὶ ἰσοζυγῆ ἀπὸ τὰς ὑπερβολὰς καὶ τοὺς ἀνακαινισμοὺς τοῦ Ἰωαννισμοῦ. Τοιοῦτοτρόπως, ἂν ὑπῆρξε κάπως ἐπιδεῆς, λόγῳ τῶν περιστάσεων, ἡ ὑπὲρ τῶν πατρίων βιωμάτων μερίμνα καὶ ἀμυνα, πλήθουσα καὶ κατακλύζουσα παρέμεινεν εἰς τὰ βάρη τῆς ἐλληνικῆς ψυχῆς ἢ λατρεία τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως. Καὶ ἰδοὺ ὅτι, ὡς ρομφαία ἐξαστραπτουσα ἀπὸ ὄλα τὰ ἀπὸ αἰώνων ἰδεώδη τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ ὡς σύριγμα ὄλμου φλογώδους, ἀκούεται ἡ παρακέλευσις τοῦ Προκαθημένου σήμερον τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας μας πρὸς τοὺς νέους θεολόγους τῆς Θεσσαλονίκης. «Μείναιτε προσηλωμένοι εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν».

*

Καί, εἰς τὸ ἄκουσμα αὐτό, συσπῶνται τὰ χεῖλη μας ἀπὸ ἔνθεον χαράν. Καὶ γεμίζου ἀπὸ δάκρυα οἱ ὀφθαλμοὶ μας. Διότι αἰσθανόμεθα, ὅτι ἐσήμανεν ἡ ὥρα μᾶς ριζικῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ἀντιλήψεων. Ἡ ὥρα τῆς ἐν παντὶ Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς ἀδαμάστου πειθαρχίας πρὸς τὰς πατροπαραδότους ἀληθείας καὶ βιώματα. Καὶ θὰ ἀνασταλοῦν οὕτω αἱ περαιτέρω ταλαντεύσεις τῆς ἱστορικῆς πορείας τοῦ Ἔθνους μας. Διότι εἶναι ἀπολύτως βέβαιον, ὅτι μόνον ἐπὶ τοῦ

ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΑ

ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Ἐπὶ τοῖς ἀγομένοις ὀνομαστηρίοις τῆς Α. Μακαριότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωροθέου, τῇ 5ῃ Ἰσταμένου, ἐγένετο πανηγυρικὴ λειτουργία ἐν τῷ Ἱ. Μητροπολιτικῷ ναῶ, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θήρας κ. Γεωργίου καὶ συγχοροστατοῦντων τῶν Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων Εὐρύπου κ. Ἀλεξίου καὶ Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνῶ, ἐν μέσῳ τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ πλήθους λαοῦ.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θ. Λειτουργίας ἅπαν τὸ ἐκκλησίασμα μετὰ τοῦ ἱ. Κλήρου κατηνθύνθη πρὸς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον τῆς ὁδοῦ Φιλοθέης, ὅπου, ἐγγραφόμενον εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ ἀνοιγὲν βιβλίον συγχαρητηρίων, παντοιοτρόπως ἐξέφραξε τὴν χαράν του ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις τῆς Α. Μακαριότητος, καὶ θερμὰς ἐξέφραξε τὰς εὐχὰς του, διὰ τὴν μακροήμερευσιν τοῦ ἐορτάζοντος Ἀρχιεπισκόπου, πρὸς τὸν Θεοφιλέστατον Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνόν, ὅστις ἐδέχετο αὐτούς.

Ἀπὸ πρωῒας καὶ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας τὸ Μέγαρον τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἦτο ἀνοικτὸν διὰ τοὺς προσερχομένους. Ἀπὸ τὰ πρῶτα κατέφθασαν εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν τὰ συγχαρητήρια τῆς Αὐτῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπίσης εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον προσῆλθον καὶ ἔγραψαν τὸ ὄνομά των μέλη τῆς Κυβερνήσεως, πολιτευταί, ὁ Πρεσβυτῆς τῶν Ἡν. Πολ. τῆς Ἀμερικῆς κ. Canon καὶ ἄλλοι ξένοι διπλωμάται ἐμπειπιστευμένοι παρὰ τῆ Ἑλληνικῆ Κυβερνήσει. Ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Μπρατσιώτης μετὰ τῆς Συγκλήτου, ὁ Κοσμητὼρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Ἰωαννίδης καὶ ἡ Θεολογικὴ Σχολή, Ἀκαδημαϊκοὶ καὶ Στρατηγοὶ ὡς καὶ πλήθος λαοῦ προσήρχοντο δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καὶ ἐνεγράφοντο εἰς τὸ βιβλίον τῶν συγχαρητηρίων.

θεμελίου τῆς Ὁρθοδοξίας θὰ ἀνοικοδομηθῇ ἐκπάλως ἢ νέα μας ζωή. Καὶ μόνον οὕτω θὰ ἀνεύρωμεν τὸ ἡρωϊκὸν φάρμακον τῆς ἐλληνικῆς ρευστότητος. Καὶ τὸ σωτήριον ἀντίδοτον κατὰ τῶν ὑποούλων δυνάμεων τῆς ἀποσυνθέσεως.

ΘΕΟΔ. Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΕΙΡΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Οικουμενικόν

Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως

'Αριθ. Πρωτ. 1031.

Μακαριώτατε 'Αρχιεπίσκοπε 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφε καὶ συλλειτουργε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κἀριε Δωρόθεε, Πρόεδρε τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, τὴν 'Υμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπασόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορούμεν.

Κομισάμενοι, ἀσμένως ἀνέγγωμεν, ἰδίᾳ τε καὶ ἐν συνεδριάσει τῆς περὶ ἡμᾶς 'Αγίας καὶ 'Ιερᾶς Συνόδου, τὰ ἀπὸ ἰβ' ἡμερῶν μηνὸς 'Απριλίου τίμια Εἰρηνικά Γράμματα τῆς 'Υμετέρας λίαν ἡμῖν ἀγαπητῆς καὶ περισπουδάστου Μακαριότητος, δι' ὧν Αὐτῆ, κατὰ τὴν παλαιότεν κρατοῦσαν ἡμῖν τάξιν, ἐξαγγέλλουσα ἡμῖν τὴν, εἰς διαδοχὴν τοῦ ἐναγχοῦ ἐν Κυρίῳ κοιμηθέντος ἀοιδίου 'Αρχιεπισκόπου κυροῦ Σπυριδωνος, ψήφοις κανονικαῖς τῆς αὐτοῦ σεβασμίας 'Ιεραρχίας ἐκλογὴν Αὐτῆς ὡς 'Αρχιεπισκόπου 'Αθηνῶν καὶ πάσης 'Ελλάδος καὶ Προέδρου τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου αὐτῆς, τὴν ἐνθρόνισιν καὶ τὴν ἀνάληψιν τῶν Πρωθιεραρχικῶν καθηκόντων Αὐτῆς, χεῖρα ἡμῖν τείνει κοινωνίας, ἀρραγῆ ἅμα τὸν σύνδεσμον τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης μετὰ τῆς καθ' ἡμᾶς 'Αγιωτάτης Μητρὸς 'Εκκλησίας καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν 'Εκκλησιῶν τηρεῖσθαι διαδηλοῦσα καὶ διαβεβαιουμένη, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀγάπης τελειοῦται ἡ ζωή.

Εἰς τὴν ἀπάντησιν οὖν νῦν ἤκοντες γηθοσύνας, πρωτίστως μὲν τὰ ἐγκαρδία συγχαρητήρια τῆς καθ' ἡμᾶς 'Αγιωτάτης 'Εκκλησίας καὶ ἡμῶν προσωπικῶς προσάγομεν τῇ 'Υμετέρᾳ πεφιλημένῃ Μακαριότητι ἐπὶ τῇ ἐπαξίᾳ ἐκλογῇ Αὐτῆς καὶ ἀνταποδίδομεν ἐν ἀγάπῃ βαθεῖαν τὸν τῆς κανονικῆς κοινωνίας ἀδελφικὸν ἀσπασμόν. Ὑπ' ὅψει δὲ ἔχοντες τὸ θερμὸν τῆς προαιρέσεως, τὸ δεδοκιμασμένον τῆς συνέσεως καὶ τὴν διοικητικὴν περινοίαν Αὐτῆς, πεποιθήμεν, ὅτι ἡ 'Αγιωτάτη 'Εκκλησία τῆς 'Ελλάδος ἐκτίησατο ἐν τῷ προσώπῳ τῆς 'Υμετέρας Μακαριότητος τὸν ἀξιὸν Προκαθήμενον καὶ δεξιὸν οἰακοστρόφον, μέλλοντα θεοφιλῶς ποιμαίνειν καὶ αἰσιῶς κατευθύνειν τὸ ἐμπιστευθὲν Αὐτῇ ποιμνιον εἰς νομὰς σωτηρίους.

'Ιδιάζουσιν ὅλως ἀπήχησιν ἔσχον παρ' ἡμῖν καὶ τῇ περὶ ἡμᾶς 'Αγία καὶ 'Ιερᾶ Συνόδῳ ὅσα ἐν τοῖς Εἰρηνικοῖς τούτοις Γράμμασι διαβεβαιοῦται ἢ 'Υμετέρα φίλη Μακαριότης, ὅτι μέλλει διαφυλάξαι καὶ ἐπὶ μᾶλλον καλλιεργῆσαι καὶ ἐπεκτεῖναι τὴν ἐν πνεύματι Χριστοῦ ἀδελφικὴν μετὰ τῶν 'Αγιωτάτων 'Εκκλησιῶν ἡμῶν ἀγάπην, καθόσον τὰ αἰσθήματα Αὐτῆς ταῦτα ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰ ἀνάλογα αἰσθήματα τοῦ καθ' ἡμᾶς 'Αγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ διαδηλωθέντα, καὶ ἐν τῇ πράξει ἐπιμαρτυρηθέντα, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀμέσῳ εὐρηναὶ ἐπαρῆ πρὸς τὴν σύγχρονον κρίσιμον πραγματικότητα, ἣν ἀντιμετωπίζουσι πᾶσαι αἱ ἐπὶ μέρους 'Ορθόδοξοι 'Εκκλησίαι,

ἐπιδεόμεναι τῆς πρὸς ἀλλήλας ἀγάπης καὶ τῆς ἐν συμπονοῖα μετὰ τῶν συνεργασίας.

'Εὰν γὰρ ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς πίστεως διασφαλιζόμεν αἱ ἐπὶ μέρους 'Ορθόδοξοι 'Εκκλησίαι τὴν ἐνότητα πρὸς τὸ σῶμα τῆς Μιάς, 'Αγίας, Καθολικῆς καὶ 'Αποστολικῆς 'Εκκλησίας, «ἐπωκοδομουμένης ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν 'Αποστόλων καὶ Προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ», τὸ κάλλος μέντοι καὶ τὴν ἀκτινοβολίαν Αὐτῆς λαμπροτέραν ἀναδεικνύομεν, ὅταν, σὺν τῷ ἐσωτερικῷ συνδέσμῳ τῆς πίστεως, ὑπάρχη καὶ ἐκδηλοῦται καὶ ἡ ἐν ἔργοις σεμνή μετὰ τῶν ἡμῶν συνεργασία.

Τὴν συνεργασίαν δὲ ταύτην, πάντοτε ἀναγκαίαν καὶ χρήσιμον, ὡς ἐπιτασσομένην ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περιόδον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμῶν βίου, τὰ μάλιστα ἐπιβεβλημένην καθιστῶσιν οἱ τε νῦν καιροί, μετὰ τῶν ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς ζωῆς ἐπαλλήλως ἀνακυπτόντων καὶ ἀπασχολούντων σύμπασαν τὴν 'Ορθόδοξον ἡμῶν 'Εκκλησίαν σοβαρῶν ζητημάτων, καὶ τὰ κυκλοῦντά τὴν ἀνθρωπότητα ἠθικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα, ἅτινα, ἀμέσως συνδεόμενα πρὸς τὸν ἠθικὸν κόσμον τῶν χριστιανικῶν κοινωνιῶν ἡμῶν καὶ βαθεῖαν ἀσκοῦντα ἐπήρειαν, ἐξεχόντως, ὡς εἰκός, ἐνδιαφέρουσι καὶ τὰς 'Εκκλησίας ἡμῶν, καλουμένας ἵνα διαδραματίσωσι τὸ ἀναλογοῦν αὐταῖς μέρος, ἐν τῇ, εὐρείᾳ κλίμακι ἠθικῇ καὶ πνευματικῇ, τῆς συγχρόνου κοινωνίας συγχρῶσει.

Διὸ καὶ αἱ 'Εκκλησίαι ἡμῶν, συνεργαζόμεναι ἐν εὐρύτῃ πνεύματος καὶ ἀμοιβαία κατανοήσει, ὡς ἐν σύνολον μεγίστης πνευματικῆς δυνάμεως, δυναθῆσονται καὶ τὴν ὑψηλὴν αὐτῶν ἀποστολὴν πληρῶσαι καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν στηριζόμενας ἐλπίδας τοῦ εὐσεβοῦς πληρώματος δικαιοῦσαι.

'Υπὸ τοιοῦτον πνεῦμα, ἠδέως καὶ ἐν χαρᾷ πολλῇ, ἀποδεχόμενοι τὴν πολῦτιμον προσφορὰν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συνεργασίας τῆς 'Υμετέρας περισπουδάστου ἡμῖν Μακαριότητος, ἀντιτείνομεν Αὐτῇ ἐγκαρδίως φιλίαν καὶ ἀδελφικὴν χεῖρα συνεργασίας καὶ διαβεβαιούμεθα Αὐτῇ, ὅτι εὐρήσει παρ' ἡμῖν καὶ τῇ Μητρὶ 'Αγία τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ 'Εκκλησίᾳ ζωηρὸν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ πρόθυμον πάντοτε διάθεσιν καὶ προαίρεσιν ἐν πᾶσι, τοῖς τε εἰδικοῖς καὶ τοῖς γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος ἐκκλησιαστικοῖς ζητήμασιν, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς 'Εκκλησίας καὶ πρὸς δόξαν Θεοῦ.

Καὶ αὐθις συγχαίροντες τῇ 'Υμετέρᾳ λίαν πεφιλημένῃ ἡμῖν Μακαριότητι, ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ καὶ ἀναλήψει τῶν ὑψηλῶν εὐθηνῶν, εὐχόμεθα φωτεινὴν καὶ ἀγλαόκλαρον ἐν παντὶ τὴν Πρωθιεραρχικὴν Αὐτῆς διακονίαν, τὰ δὲ ἐτη Αὐτῆς μακρὰ, ὄγεινὰ καὶ εὐλογημένα παρὰ Θεοῦ.

ἁ' λγς' 'Απριλίου κε'

Τῆς 'Υμετέρας περισπουδάστου Μακαριότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ο Κωνσταντινουπόλεως ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Πατριαρχεῖον Ἀντιοχείας

Μακαριώτατε καὶ Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητῆ καὶ περισπούδαστε ἀδελφε καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Δωρόθεε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Χριστῷ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδικτα προσαγορευόμεν.

Πόθῳ πολλῷ ἐκομισάμεθα καὶ χαρᾷ ἀφάτῳ ἀνεγνωμεν τὰ ἀπὸ 12 Ἀπριλίου ἐ.ξ. ἀπολελυμένα Εἰρηνικά Γράμματα τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος, δι' ὧν, κατὰ καλῶς κρατοῦν παλαιὸν τῆς Μητροῦς Ἐκκλησίας ἔθος, ἐξαγγέλλει ἡμῖν τὴν κανονικαῖς ψήφους τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἑλλάδος ἐκλογὴν καὶ τὴν, μετὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων διαβεβίωσιν, ἀνάρρησιν Αὐτῆς ἐπὶ τὸν Ἀρχιεπισκοπικὸν Θρόνον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.

Ἐπὶ τὴν ὀφειλομένην δ' ἀπάντησιν ἦκοντες, εὐλογοῦμεν τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ὅτι ἐπεσκέφατο τὸν λαὸν αὐτοῦ καὶ ἔγνωσε κέρας τῶν πιστῶν Του, ἀναδείξας Προκαθήμενον ἀγαπητῆς καὶ ἐν πᾶσι σεβαστῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τὸν ἐν ἀρίστοις ἄριστον, δόκιμον ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ πίστει καὶ ἱκανὸν βαστάσαι τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τὸν παγετὸν τῆς νυκτός, εἰς διαδοχὴν τοῦ μακαριστοῦ καὶ ἐν Κυρίῳ ἀναπανασαμένου προκατόχου Ὑμῶν κυροῦ Σπυριδῶνος, οὗ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ πολὺς ἔπαινος.

Βεβαιούμενοι δὲ τὴν Ὑμετέραν ἀγάπην, ὅτι περὶ πολλοῦ ποιούμεθα τὴν δήλωσιν Αὐτῆς περὶ τῶν ὁσέως καὶ παγιώσεως τῆς κοινῆς συνεργασίας τῶν Ἀγιοτάτων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ἐν τε τοῖς γενικοῖς καὶ τοῖς ἐπὶ μέρους ζητήμασιν, ἐν ἡμέραις χαλεπαῖς σάλου καὶ δίνης τοῦ θεοτενύκτου τῆς Ἐκκλησίας σκάφους, προσεπιδηλοῦμεν, ὅτι προθύμως παρεξόμεν πᾶσαν δυνατὴν συναντίληψιν καὶ σύμπραξιν ὑπὲρ προωθήσεως τῶν γενικῶν ζητημάτων, ἐφ' ὧν, νῦν εἰπὲρ ποτε, ἐνδείκνυται, ἵνα ἡ ἀπανταχοῦ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἦ καὶ ἐν τῇ πράξει πρὸς ἑαυτὴν ἠνωμένη, πρὸς σωτηρίαν τῆς ἐκ τῶν καραδοκούντων ἑτεροδόξων καὶ ἀδόξων ἐπιτεθῆναι κατ' Αὐτῆς.

Σὺν τοῖς ἄνω, χεῖρα κοινωνίας τείνοντες καὶ τὸν ἐν ἀγάπῃ ἀδελφικὸν ἀσπασμὸν ἀποδίδοντες, διάπτωρον τῷ Παντοκράτορι καὶ Παναγᾷ Θεῷ ἡμῶν δέησιν ἀναπέμπομεν, ὅπως περιφρουρῶν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα διαφυλάττῃ Αὐτὴν ἐπὶ ἔτη ὅτι πλεῖστα ἐν εἰρήνῃ, ἐπὶ μῆμιστον ὑγιαίνουσαν, μακροημερεύουσαν καὶ τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ὀρθοτομοῦσαν, καὶ ἐν ἰσχύει καὶ δυνάμει πολλῇ εἰς εὐδίων λιμένα τὸ ἀνατεθὲν Αὐτῇ σκάφος κατευθύνουσαν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, φιλήματι ἀγίῳ κατασπαζόμενοι τὴν γεραρὰν Αὐτῆς Μακαριότητα καὶ διὰ τοῦ χαρμοσύνου «Χριστὸς ἀνέστη» προσφωνοῦντες Αὐτὴν, διατελοῦμεν

τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστου Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός
καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Ἀντιοχείας ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ἐν Δαμασκῷ τῇ 1ῃ Μαΐου 1956.

Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Ἀριθ. Πρωτ. 208.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἀγιοτάτης Ἐκκλησίας κύριε Δωρόθεε. Τὴν Ὑμετέραν γερασμιωτάτην Μακαριότητα περιπτύσσομαι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντι.

Ἀσμένως ἀεγνώσθησαν ἐν συνεδρίᾳ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Θρόνου Ἱεροσολύμων τὰ ὑπ' ἀριθ. 873 καὶ ἀπὸ 12ης (ν. ἡ.) μηνὸς Μαΐου Εἰρηνικά Γράμματα τῆς Ὑμετέρας γερασμιωτάτης Μακαριότητος, δι' ὧν, ἔθει ἀρχαίῳ καὶ σεβασμίῳ στοιχοῦσα Αὐτῇ, ἐξήγγειλε τὴν ψήφους κανονικαῖς εἰς Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ἐκλογὴν Αὐτῆς, εἰς διαδοχὴν τοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος ἀοιδίμου Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Σπυριδῶνος, καὶ τὴν ἐπακολοθήσασαν ἐνθρόνισιν Αὐτῆς, μετὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως γενομένην νόμιμον διαβεβαίωσιν, ἐπικοινωνίαν δ' ἅμα κανονικὴν διὰ τούτων ποιεῖται καὶ ἀρραγῆ τὸν σύνδεσμον τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης μετὰ τῶν ἄλλων Ἀγιοτάτων Αὐτοκεφάλων Ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν σπουδάσει τηρησαί, ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν ἀγαθοῦ καὶ συμφέροντος, ὧνπερ ἡ ἐν τῇ ἀγάπῃ ἔνωσις καὶ σύμπνοια καταστοχάζονται

Ἐδλογητὸν τὸ ὑπερῶνυτον ὄνομα τοῦ Οὐρανίου τῆς Ἐκκλησίας Νυμφίου, τοῦ χαρισμένου ὡς τάχιστα τῇ Ἀγιοτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος Προστάτην καὶ Ποιμενάροχον, παιδεία καὶ πείρα πολὺν κοσμοῦμενον καὶ ζήλον ἐνθέου ἐμφοροῦμενον, δυνάμενον δ' ἄρα διακρατεῖν σθεναρῶς τὸ πηδάλιον τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς σκάφους καὶ ἐν ἀντιξοῖς περιστάσεσι κατάγειν αὐτὸ εἰς λιμένα ἀσφαλῆ.

Ἡ Ἀγιοτάτη ἐν Σιών Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, συγκαίρουσα ὀλοθύμως τῇ Ὑμετέρᾳ Κορυφῇ, ἐπὶ τοῖς περὶ Αὐτὴν, θεῖα εὐδοκία, ἅσπι γενομένοις, πρόθυμον τείνει Αὐτῇ δεξιὰν κοινωνίας διὰ τῆσδε τῆς ἐπιστολῆς, τὸν σύνδεσμον δὲ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης μετὰ πασῶν τῶν Ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν περὶ πολλοῦ ποιούμενη, διαβεβαιοῦται τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, ὅτι προθύμως ἔχει συμπράττειν καὶ συμπαιροῦσθαι τῇ θεῶν πεπιστευμένη Αὐτῇ Ἀγιοτάτῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ συντελεῖν πάσῃ δυνάμει εἰς προαγωγὴν καὶ ἐπίλυσιν τῶν γενικῆς φύσεως καὶ κοινοῦ ἐνδιαφέροντος ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ προβλημάτων, ἐπ' ἀγαθῷ καὶ εὐσταθείᾳ σύμπαντος τοῦ Ὁρθοδόξου συστήματος.

Ἐδχᾶς δ' ὀλοθύμως ὑπὲρ Αὐτῆς ἀναφέρουσα ἀπὸ τοῦ Παναγίου Τάφου τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, δέεται τῆς θεῖας Χάριτος, φυλάττειν Αὐτὴν ἐπὶ τοῦ Θρόνου ἐπὶ μῆμιστον ὑγιαίνουσαν καὶ ἐνισχύειν Αὐτὴν ἐν τῷ ὑψηλῷ Αὐτῆς ἐκκλησιαστικῷ ὑποργήματι, ἀπεργαζομένην τὴν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς νομὰς ποδηγετοῦσαν σωτηρίας τὸ λογικὸν Αὐτῆς ποίμνιον.

Εἶεν τὰ ἔτη τῆς Ὑμετέρας γερασμιωτάτης

Μακαριότητος ὡς πλείστα, εἰρηρικὰ καὶ σωτήρια.

'Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Ἱερουσαλήμ Πάσχα, α' λγς'.

Τῆς Ὑμετέρας γερασμοπατῆς Μακαριότητος
ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Σεβαστείας ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ

Τοποτηρητῆς

τοῦ Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Θρόνου
'Ἱεροσολύμων

Ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων

'Αριθ. Πρωτ. 79/56.

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφε καὶ συλλειτουργῷ τῆς ἡμετέρας Μετριότητος κύριε Διορόθεε, ἀδελφικῶς κατασπαζόμενοι τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ὑπερήδιστα προσαιγοῦμεν.

Μετὰ μεγάλης χαρᾶς καὶ εὐχαριστήσεως ἐλάβομεν τὸ ἔντιμον Εἰρηρικὸν Γράμμα τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος ἀπὸ τῆς 14ης Ἀπριλίου τρέχοντος ἔτους ὑπ' ἀριθ. 837, δι' οὗ, κατὰ τοὺς ἀρχαίους καὶ ἀγίους Κανόνας τῶν καθιερωμένων εἰωθότων, ἐπληροφωρήσατε περὶ τῆς ἐκλογῆς καὶ ἐνθρονίσεως Ὑμῶν ἐν τῷ θεοφυλάκτῳ καὶ ἀγίῳ Ἀρχιερατικῷ Θρόνῳ τῶν Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.

Ἡ Σερβικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, διὰ τῆς ἡμετέρας Μετριότητος μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ πνευματικῆς εὐφροσύνης, χαιρετίζει τὴν ἐκλογὴν τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Κυρίῳ, καθ' ὅτι ἐπαξίως ἀνέδειξε διάδοχον τοῦ ἀειμνήστου καὶ ἀξιοσεβάστου Ἀρχιεπισκόπου Σπυριδῶνος ἀνδρα σοφόν καὶ κεκοσμημένον διὰ μεγάλων ἀρχιερατικῶν ἀρετῶν καὶ μέγαν φίλον τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἡμεῖς, μετὰ τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, θερμῶς δεόμεθα τοῦ Θεοῦ, ὅπως χαρῆξῃ τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ Μακαριότητι εἰρήνην, ἣν ὁ Σωτὴρ ἐδωρήσατο τοῖς Ἐαυτοῦ Μαθηταῖς (Ἰωάν. ιδ' 27) καὶ καρποφόρον ἀρχιερωσύνην πρὸς σωτηρίαν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ ὀλοκλήρου τῆς Ὁρθοδόξιας.

Εἰς τοὺς σημερινὸς δυσκόλους καιροὺς τῆς θρησκευτικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, εἶναι ἀναγκαῖα ἢ ἰδιαίτερα ἐνίσχυσις τῶν δεσμῶν τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ τῆς συνεργασίας ἀπάντων τῶν Ἀυτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Διαβεβαίουμεν τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα, ὅτι ἡμεῖς μετὰ τῆς ἡμετέρας Ἁγίας Ἀρχιερατικῆς Συνόδου, δὲν θὰ συνεργασθῶμεν μόνον μετὰ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, διὰ τὴν πρόοδον τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, διὰ τὴν πνευματικὴν κατοχύρωσιν τῶν πιστῶν καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς ὁρθῆς καὶ ἀληθοῦς ἐπιστήμης, ἀλλὰ μεθ' ὅλων τῶν ἡμετέρων δυνάμεων θὰ καλλιεργήσωμεν καὶ θὰ ἀναπτύξωμεν τὰς σχέσεις τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἑλλάδι.

Διὰ τὰυτα, καὶ χάριν τῆς περαιτέρω προόδου καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν ἡμετέρων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, ἔχομεν τὴν τιμὴν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν πρόσκλησιν τὴν ὁποίαν

ΠΕΡΙ ΜΑΣΣΟΝΙΑΣ

Περὶ τοῦ Μασσονισμοῦ ἢ Ἐλευθεροτεκτονισμοῦ ἐγράφησαν πολλὰ ὑπὸ διαφόρων κατὰ διαφόρους χρόνους. Ἡμεῖς θὰ ἐκθέσωμεν, sine ira et odio, περὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν τῶν ἐπισήμων μασσονικῶν διατάξεων καὶ διατυπώσεων.

Ὁ Μασσονισμὸς εἶναι ἐταιρία διεθνῆς καὶ ἔχει πανταχοῦ Στοάς, αἵτινες εἶναι ἐμμητικῶς κεκλεισμένοι εἰς τοὺς μὴ ἀνήκοντας εἰς αὐτάς, εἰς τοὺς βεβήλους, ὡς ὀνομάζουσι τοὺς μὴ Μασσόνους. Πάντως εἰς τὰς Στοάς ταύτας διδάσκονται διδασκαλίαι καὶ πλεῖσται τούτων ἐκδίδουσι περιοδικὰ, τὰ ὅποια διαδίδονται μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῶν, τὰ ὅποια ἔχουσι διάφορα σύμβολα καὶ σημεῖα ἀναγνωρίσεως. Ποῖα τὰ σύμβολα ταῦτα; Εἶναι ἀγνωστα εἰς τοὺς μὴ μυθθέντας εἰς τὰς μασσονικὰς Στοάς. Ὁ Μασσονισμὸς εἶναι ἀνανέωσις τῶν μυστηρίων τῆς ἀρχαίας εἰδωλολατρικῆς ἐποχῆς ἢ μίμησις αὐτῶν. Τοῦτο ὁμολογεῖται παρὰ πάντων τῶν Μασσόνων. Οὕτω ὁ Μασσόνος Alex Lensir γράφει: «Ὅσο περισσότερο γνωρίζει τις τὰ μυστήρια τῆς ἀρχαιότητος, τόσο περισσότερο πείθεται ὅτι ἡ Μασσονία εἶναι ἡ τελεία μίμησις τούτων» (Π. Τρεμπέλα, Μασσονισμὸς, Θεοσοφία, σελ. 90). «Ἡ Ἐλευθεροτεκτονικὴ δὲν εἶναι παρὰ μίμησις τῶν ἀρχαίων μυστηρίων... Οἱ ἰδρυταὶ τοῦ Μασσονικοῦ Τάγματος, διὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ πρώτου βαθμοῦ, ἐπωφελήθησαν ἀπὸ τὰ μυστήρια τῆς Ἰσιδος... Τὰ μυστήρια τῆς Μασσονίας δὲν εἶναι μόνον μίμησις, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἐξακολούθησις τῶν μυστηρίων τῆς Ἰσιδος καὶ τῆς Κόρης... Ἡ Μασσονία δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν τῶν ἀρχαίων μυσήσεων τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Ἑλλήνων... ὁ βαθμὸς τοῦ μαθητοῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δουλικὴ ἐπανάληψις τῆς αἰγυπτιακῆς μυσήσεως» (αὐτόθι σελ. 91). Οὕτω ἐκφράζονται καὶ οἱ Ἕλληνες Μασσόνοι ἐν τοῖς περιοδικοῖς τὰ ὅποια ἐκδίδονται ἐν Ἑλλάδι. Ὁ σεβασμιος τῆς Στοᾶς «Ἰωνία» Μ. Ἰ. Μιχαηλίδης λέγει: «Ὁ Μασσονισμὸς φωτίζει τὸν νοῦν διὰ τῆς μυστηριακῆς διδασκαλίας πολυτίμου ὑπολείμματος τῶν ἀρχαίων φυλῶν πάσης φυλῆς καὶ παντὸς γένους» (Ἡ φιλοσο-

πρὸ καιροῦ ἀπηρθύναμεν τῷ ἀειμνήστῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Σπυριδῶνι καὶ νὰ παρακαλέσωμεν τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα, ὅπως εὐαρεστομένη τιμήσῃ ἡμᾶς διὰ τῆς ἐπισκέψεως Αὐτῆς καὶ θέλει παράσχη ἡμῖν τὴν χαρὰν, ὅπως δυνηθῶμεν νὰ προσαιγορῶμεν τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἐν μέσῳ ἡμῶν ὡς προσφιλέστατον καὶ ἀγαπητόν φίλον τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἀναμένοντες ἀπάντησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἐπαναλαμβάνομεν τὰς Ἡμετέρας εὐχὰς ὑπὲρ Ὑμῶν προσωπικῶς καὶ τῆς σωτηρίας τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Κατασπαζόμεθα Ὑμᾶς ἀγίῳ φιλήματι καὶ διατελοῦμεν τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος ἐν Χριστῷ Ἀδελφός καὶ Συλλειτουργός,

† Ὁ Πατριάρχης τῶν Σέρβων ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ

φία τῆς ζωῆς ἐν «Πυθαγόρας», τόμ. Ζ', σελ. 50). Ἡδυνάμεθα ν' ἀναφέρωμεν πλείστας ὁμολογίας Μασσόωνων περὶ τούτου, περιοριζόμεθα μόνον εἰς ὅ,τι λέγεται ἐν τῷ ἐκδοθέντι ἔργῳ «Λεύκωμα ἐπὶ τῇ πεντηκονταετηρίδι τῆς Σ. Στ. Πυθαγόρου» (1881 - 1931) «Τεκτόνων ἔργα καὶ ἡμέραι» (Ἐν Ἀθήναις, μεσοῦντος Θεοργιλίου, 1931, σελ. 136 - 142). «Ἡ Ἑλληνικὴ μυστηριακὴ Τεκτοσύνη διατρέξασα τα ρωταίνια τῆς Γνώσεως κελεύθους ὑπὸ μυστηριάρχας τὸν Προμηθέα, τὸν Διόνυσον, τὸν Ὀρφέα, ὑπετύπωσε τοῦ σύμπαντος τοὺς αἰωνίους νόμους».

Ὁ Μασσονισμὸς εἶναι θρησκεία, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου λόγου καὶ ἀπορρίπτουσα τὴν ἀποκάλυψιν. Αἱ Στοαὶ εἶναι, ὡς εἶπεῖν, οἱ ναοὶ ἐν τοῖς ὁποίοις συνέρχονται ἐν τῷ σκότει καὶ συνεδριάζουν μόνον οἱ μεμνημένοι. Εἶπομεν ὅτι εἶναι θρησκεία, διότι δέχεται Θεὸν ὃν ὀνομάζει Μέγαν Ἀρχιτέκτονα τοῦ Σύμπαντος (M.A.T.S.), πρὸς ὃν ἀποτείνει ὕμνους καὶ οὐ ἐπικαλεῖται τὴν δύναμιν. Οὕτω ὁ Γάλλος Rogon ὀρίζει τὸν Μασσονισμὸν «ὡς ἑταιρίαν ἐγκάρδιον ἐπιλέκτων ἀνθρώπων, τῶν ὁποίων ἡ διδασκαλία ἔχει ὡς βάσιν μὲν τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ἔπειτα τὸ ὄνομα τοῦ Μ. Ἀρχιτέκτονος τοῦ Σύμπαντος, καὶ τὴν ἀγάπην τῶν ἀνθρώπων ὡς κανόνα δὲ τὴν φυσικὴν θρησκείαν καὶ τὴν καθολικὴν ἀρετὴν. Ἔχει ὡς ἀντικείμενον τὴν ἀλήθειαν, τὸ φῶς, τὴν ἐλευθερίαν, ὡς ἀρχὰς τὴν ἰσότητά, ἀδελφότητα, τὴν εὐποιίαν, ὡς ὄπλα τὴν πειθῶ καὶ τὸ καλὸν παράδειγμα, ὡς καρπὸν τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν πρόοδον καὶ ὡς σκοπὸν τὴν τελειοποίησιν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἀνθρωπότητος». (Παρά Τρεμπέλα, αὐτόθι σελ. 113 - 114, ὅπου καὶ αἱ παραπομπαὶ τῶν Μασσονικῶν βιβλίων). «Ἡ Μασσονία, λέγουσιν ἄλλοι Μασσόνοι, εἶναι ἀληθὴς θρησκεία, τῆς ὁποίας ἡ ἀρχὴ καὶ ὁ ἠθικὸς σκοπὸς συνδέονται πρὸς ὅλας τὰς ἄλλας διὰ πάντα ὅστις γνωρίζει νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ γνωρίζῃ ταύτην» (αὐτόθι σελ. 118).

Ἐκ τῆς συντόμου ταύτης ἀναπτύξεως καὶ τῶν ἐπισήμων ὁμολογιῶν τῶν Μασσόωνων καὶ τῶν μασσονικῶν Στοῶν ἀριδῆλως καταφαίνεται, ὅτι ὁ Μασσονισμὸς εἶναι θρησκεία φυσικὴ, ἐν ἣ ζῆτεῖ νὰ συνενώσῃ πάντα τὰ ἔθνη καὶ πάσας τὰς φυλάς τῆς γῆς καὶ διὰ τοῦτο δέχεται πάντα ἀνθρώπον εἴτε Χριστιανὸν εἴτε Ἰουδαῖον εἴτε Μωαμεθανὸν κ.λ.π., ὅστις ἠρκεῖται εἰς τὸν M.A.T.S. Οὕτω θέλει νὰ καταργήσῃ πάντα τὰ θετικὰ θρησκευόμενα καὶ δὴ τὴν ἐξ Ἀποκαλύψεως θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ δημιουργήσῃ νέαν ἠθικὴν, ἀνεξαρτήτως τῆς θρησκευτικῆς καὶ χριστιανικῆς πίστεως.

Φυσικῶς ἡ τοιαύτη θεωρία φέρει εἰς τὴν ἀθεΐαν ἢ ἀπιστίαν, διότι «ὁ μὴ τιμῶν τὸν Υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν Πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν» (Ἰωάν. ε', 23). Καὶ ὄντως πολλαὶ Στοαὶ, διευθύνόμεναι κυρίως ὑπὸ Ἰουδαίων, ὕψωσαν τὴν σημαίαν τῆς ἀθείας καὶ τοῦ πολέμου κατὰ τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας, στηριζομένης ἐπὶ τῆς πέτρας τῆς πίστεως, εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἀναφέρωμεν ὅσα ἔγραψε πρὸς ἡμᾶς ὁ Ρήτωρ τῆς ἐν Ἀθήναις Στοᾶς τοῦ «Ὁμήρου» Νέστορ Λάσκαρης. Ἐν ἐπιστολῇ του,

πρὸς τοὺς ἄλλοις γράφει: «Ποῖον σκοπὸν ἔχουν αἱ θρησκείαι; Νὰ καλλιτερεύσουν τὸν Ἄνθρωπον (μὲ κεφαλαῖον Α), καὶ τὸν καταστήσουν ἀντάξιον τοῦ ἐκ φύσεως προορισμοῦ του, νὰ τὸν ἀνυψώσουν πρὸς τὸ θεῖον, ἐξ οὗ κατάγεται καὶ τοῦ ὁποίου ὑπέροχον συμβολισμὸν μᾶς παρέχει ὁ μῦθος τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Λόγου εἰς τὴν Παρθένον». Οὕτω ἀνακηρύσσεται μῦθος ἡ ἐνανθρώπησις τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ σωτηρία τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Προχωρῶν εἰς τὴν ἐπιστολὴν του λέγει: «Ἄλλ' ἐὰν αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τῶν θρησκείων (καὶ εἶναι αὐτὸς πράγματι) τότε ὁ Τεκτονισμὸς εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ θρησκεία τῶν θρησκείων, ἡ αἰρομένη ὑπεράνω τῶν δογμάτων, ἡ ἀγωνιζομένη νὰ συγκεντρώσῃ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς Ἐρεῦνης καὶ τῆς Ἀληθείας, διὰ νὰ τοὺς ἀποδείξῃ, ὅτι ὑπεράνω τῶν παθῶν καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τοῦ ὑλικοῦ κόσμου ὑπάρχει ἡ εὐδαιμονία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς γαλήνης καὶ τὴν ὁποίαν δημιουργεῖ ἡ ἐπιτέλεσις τοῦ καθήκοντος καὶ ἡ ἴση καὶ ἀκριβοδικαία κατανομὴ τῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῆς ζωῆς». Ἴδου τί ἔγραφε πρὸ ὀλίγου χρόνου ἐν τῷ «Φιγκαρῶ» τῶν Παρισίων ὁ Ροβέρτος Βαλερὺ Ραρτώ: «Ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων (τῶν μασσονικῶν) καὶ τῶν λόγων τῶν προσώπων τῶν διαπεπιστευμένων ἐν ταῖς Στοαῖς προκύπτει, ὅτι τὸ σύστημα τῶν Ἐλευθεροτεκτόνων, ὑπὸ προσωπεῖον φιλανθρωπίας, προσπαθεῖ ἀπὸ δύο αἰώνων ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν χριστιανικὴν κοινωνίαν ἢ τὴν Ἐκκλησίαν, τεθεμελιωμένην ἐπὶ τοῦ θεοῦ κύρους, δι' ἑταιρίας ὀρθολογιστικῆς καὶ δημοκρατικῆς, βασιζομένης ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας συναισέσεως τῶν ἀτόμων ἴσων δικαιωμάτων... Κοσμοπολιτικὴ κατὰ τὴν ἰδέαν ἡ ἑταιρία αὕτη ὄφειλε νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐξολόθρευσιν τῆς Ἐκκλησίας, τῆς μόνης ἀσπύδου ἀντιπάλου τῆς εἰς ὅλας τὰς χώρας...» (Πρβλ. «Τρεῖς Ἱεράρχαι» ἀριθ. 971, 1 - 15 Δεκεμβρίου 1932).

Τί λοιπὸν εἶναι ὁ Μασσονισμὸς; Εἶναι ψεῦδος καὶ ἀντίχριστος πολεμῶν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐλευθερίας ἐρεῦνης, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸν Χριστόν. «Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰμὴ ὁ ἀρνούμενος (ὡς λέγει ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης) ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐστὶν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν· πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν Υἱὸν οὐδὲ τὸν Πατέρα ἔχει» (Ἀ' Ἰωάν. β' 22-23).

Τοιοῦτον ἐν συντόμῳ εἶναι τὸ σκότιον σύστημα τοῦ Μασσονισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἀπ' ἀρχῆς κατέκρινεν ἡ Καθολικὴ ἢ Παπικὴ Ἐκκλησία καὶ πολλοὶ Πάπαι ἐξέδωκαν ἐγκυκλίους κατ' αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία κατεδίκασεν αὐτόν. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», ἐπισήμου ὁργάνου αὐτοῦ, λέγει τὰ ἐξῆς: «Λίαν ἐπιεικῶς, φρονιῦμεν, ὁ Μασσονισμὸς χαρακτηρίζεται ὡς ἀίρεσις. Εἶναι οὗτος χεῖρόν τι αἰρέσει» (ἔτος ΙΘ', 15 Ἰανουαρίου 1899).

Ὁ Μεσσηνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (†)

Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν, ὅτι ἡ πίστις καθιστᾷ ἡμᾶς ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ ἰσχυροὺς, ἐν τῇ πτωχείᾳ πλουσίους καὶ κατὰ τὸν θάνατον ζῶντας.

ΤΟ ΝΟΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΩΣ *

VII.

Ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις ὑπογραμμίζει εἰς τὰς διαφόρους ἡγετικὰς τάξεις τοῦ Λαοῦ τὰς ἀκολούθους ὑποδείξεις: Εἰς τοὺς κινουμένους ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῆς οἰκονομίας συνιστᾷ, ὅπως καταρτίζοντες μὲν τὰ σχέδιά των, ὀργανώνουν τὰς ἐπιχειρήσεις των, καταβάλλουν προσπάθειαι διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς των, τῶν προϊόντων των, εἰς τὴν τοποθέτησίν των εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν, ἀλλὰ ὀφείλουν, ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὸ ὀρθόδοξον χριστιανικὸν πνεῦμα, νὰ θυσιάζωνται χάριν τῶν ἐργαζομένων, νὰ χαίρουν βλέποντες ὅτι διὰ τῶν ἰδίων των θυσιῶν δικαιοῦται ὁ μόνος τῶν ἐργατῶν, προστατεύεται ἡ ζωὴ τῶν ἀνισχύρων, τῶν ἀσθενῶν, ἵνα ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου προστατεύεται εἰς ὅλας τὰς στιγμὰς τῆς ζωῆς. Οἱ ἐργαζόμενοι ἐξ ἄλλου, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πνεύματος διαπνεόμενοι, ἔχουν ὑποχρέωσιν νὰ σέβωνται τὸν ἐργοδότην, νὰ ρυθμίζοντες τὰς ἀπαιτήσεις των ἐντὸς τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἵνα οὕτω κυριαρχῇ εἰς τὰς σχέσεις των τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸν πνεῦμα, πνεῦμα ἀμοιβαίου σεβασμοῦ καὶ ἀμοιβαίας συμπαθείας καὶ ἀλληλεγγύης, σχῆμα κοινωνικῶν ἀνωτέρας μορφῆς πολιτισμοῦ.

Ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις, ἀπειθνομένη εἰς τοὺς ἐπιστήμονας τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, εἰς τοὺς δημιουργοὺς τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, ὑποδεικνύει, ὅτι οὐδέποτε δικαιούνται νὰ σχηματίζοντες ἐκ τῆς ἐπιδόσεώς των εἰς τὰς θετικὰς ἐπιστήμας ἰδίαις κοσμοθεωρίαις, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν μεγάλων προβλημάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀρχῆς τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς. Τὰ ζητήματα αὐτὰ εἶναι πραγματικότητες, κινούμεναι εἰς τὴν χώραν τοῦ μυστηρίου, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐρευνηθῶν ὑπὸ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ὑπὸ τῶν ἐπιστημονικῶν μεθόδων, μεθόδων γεωμετρικῶν καὶ μαθηματικῶν, ποὺ χρησιμοποιοῦνται ἐπὶ ἐπιπέδων ποσοτικῶν. Ἐν ᾧ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐπιστημονικῶν θεωριῶν εἰς τὴν ζωὴν εἶναι χρησιμωτάτη καὶ οἱ ἐργάται τῆς Ἐπιστήμης εἶναι ἀξιοί πάσης τιμῆς καὶ παντὸς θαυμασμοῦ, ἐν τούτοις, ὅταν ὑπερβαίνουν τὰ ἐπιπέδα τῆς ἐρεύνης των καὶ ὑποβάλλουν θέματα οἷα ἡ ἐλευθερία, ὁ Θεός, ἡ ἀρχὴ τῆς ζωῆς ὑπὸ τὴν ἐρευναν τῆς γεωμετρικῆς των μεθόδου, κλονίζοντες τὴν πνευματικὴν παράδοσιν, ὑποσκάπτουν τὰ θεμέλια τῆς ἐκπολιτιστικῆς πορείας τοῦ Ἔθνους.

Ἀλλὰ καὶ αἱ φιλοσοφοῦσαι διάνοιαι, ἐλευθερώτεραι εἰς τὰς ἀνιζητήσεις των, παρ' ὅσον οἱ θετικοὶ ἐπιστήμονες, δὲν ὀφείλουν νὰ κατευθύνουν τὰς προσπάθειαι των πρὸς τὴν γενίκευσιν πάσης πραγματικότητος. Πολλάκις ὀδηγοῦνται εἰς τὸ νὰ διαβλέπουν πᾶσαν ἀλήθειαν, ὅχι εἰς τὰ συγκεκριμένα πρόσωπα τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ εἰς τὰς ἰδέαι, δέχονται εὐκολώτερον τὸ Ἀληθές, τὸ Ὁραϊόν, τὸ Ἀγαθὸν ὡς πηγὰς ἐμπνεύσεων, ὡς κανονιστικὰς ἀρχὰς

τῆς ζωῆς παρὰ τὸν ζῶντα Θεὸν τῆς Ἱστορίας, παρὰ τὸν συγκεκριμένον, τὸν ἀντικειμενικῶς διαβιοῦντα ἄνθρωπον τῆς Κοινωνίας. Ἀλλ' ὁ συγκεκριμένος ἄνθρωπος εἶναι πέραν τῶν ἀφηρημένων ἰδεῶν, ὅπως ἐπίσης καὶ ὁ Θεὸς τῆς Ἱστορίας μας. Ὁ ἄνθρωπος ὡς πνεῦμα, ὡς ἐλευθερία, ὁ Θεὸς ὡς ἱστορικὴ θεανδρική προσωπικότης εἶναι ζωὴ, εἶναι συγκεκριμέναι προσωπικότητες καὶ ὄχι ἰδέαι τῶν φιλοσόφων. Ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις παραμένει ὡς ζωὴ, ὡς δημιουργὸς δύναμις, ὡς ἀγὼν, ὡς πορεία δόξης τοῦ Ἔθνους. Πρέπει ὁμως νὰ τονισθῇ ἐκ νέου, ὅτι ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις δὲν εἶναι καθαρὰ ἐθνικὴ ζωὴ, ἀλλ' αὐτὸ τὸ οἰκουμενικὸν πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, τὸ ὅποιον βιοῦται ὑπὸ τοῦ Ἔθνους καὶ μεταβάλλεται ὅλον εἰς σχήματα πληρεστέρας δικαιοσύνης καὶ τελειότερας ἀγάπης. Μόνον διὰ τῆς βιώσεως τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας, ὡς ἀμοιβαίας συμπαθείας καὶ ἀγάπης ἐντὸς τῆς συνειδήσεως τῶν ἐθνῶν, προσδοκᾶται ἡ πραγματοποίησις τοῦ οἰκουμενικοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι φῶς ἀγάπης καὶ ἀμοιβαίαι θυσίαι τῶν λαῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ πολιτικὴ ἡγεσία ἴσταται εἰς τὸ ἔθος τῆς καὶ ἐκπληροῖ τὴν ἀποστολὴν τῆς, ὅταν αὐτὸ τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸν πνεῦμα θεωρεῖ πηγὴν τῶν ἐμπνεύσεων τῆς καὶ μέτρον τῶν πράξεων καὶ δημιουργιῶν τῆς. Τὸ Κράτος εἶναι μία ἀξία, εἶναι μέσον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ Κράτος ἐκφράζει τὴν πολιτικοοικονομικὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους. Ρυθμίζει τὰς λειτουργίας του διὰ νόμων, διὰ τοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς Ἀστυνομίας καὶ τοῦ θεσμοῦ τῶν Δικαστηρίων. Ὁ νόμος ὁμως δὲν ἐμπνέει, δὲν ἀναγεννᾷ τὸν ἐσωτερικὸν ἄνθρωπον. Ὁ νόμος εἶναι ψυχρὸς, ἡ ἐπίδρασίς του εἶναι ἐξωτερικὴ ἢ τηρεῖται ἢ παραβιάζεται. Ρυθμίζει ἀπλῶς τὰς σχέσεις τῶν πολιτῶν. Ἐντὸς ὁμως τῆς ἐνοίας τοῦ πολίτου δὲν ἐξαντλεῖται τὸ νόημα τοῦ ἀνθρώπου. Δύναται νὰ εἶναι ἕνας κάλλιστος πολίτης καὶ εἰς τὸ βάθος του νὰ κυριαρχῇ πᾶσα ἀστοργία, πᾶσα ἀσέβεια καὶ κακοτροπία. Ἡ μεγάλη ἀποστολὴ τοῦ Κράτους εἶναι ἡ κατασφάλις τοῦ δικαίου, τῶν ἐλευθέρων δημιουργιῶν. Τὸ σχῆμα τῆς ζωῆς του εἶναι παρόμοιον πρὸς τὰ σχήματα τῶν λειτουργιῶν ὅλων τῶν ἄλλων κρατῶν τῆς Δύσεως. Ἐκεῖνο ποὺ τοῦ δίδει ἰδιαιτέραν σφραγίδα δὲν εἶναι οἱ ἀπλοὶ πολιτικοὶ θεσμοί, τὰ σχήματα τῆς Βουλῆς καὶ τῶν Ὑπουργείων, ἀλλ' ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις τοῦ Ἔθνους, διότι αὐτὴ τὸ συνέχει, αὐτὴ τὸ συγκροτεῖ εἰς δημοκρατικὰ πλαίσια, αὐτὴ τὸ θεμελιώνει εἰς κοινωνικὸν Σύνολον, εἰς σύνθεσιν τῶν πολιτῶν, θεωρουμένων ὄχι μόνον ὡς βιολογικῶν καὶ οἰκονομικῶν μονάδων, ἀλλ' ὡς ἐλευθέρων προσωπικοτήτων καὶ ἐναντίον παντὸς πολιτικοκοινωνικοῦ συστήματος, ἐκμηδενίζοντες τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν. Αὐτὴ ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις ἱεραρχοποιεῖ τὸ Ἔθνος πολιτικῶς καὶ κοινωνικῶς διὰ τοῦ Βασιλικοῦ ἀξιώματος, τὸ ὅποιον αἰσθάνεται ἐρριζωμένον εἰς τὸ βάθος τῆς. Αὐτὴ τὸ

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 208.

ὁδηγεῖ εἰς ἐκπολιτιστικὴν πορείαν, αὐτὴ τοῦ γενεᾶ τοῦ ὑψηλὸν ἠρωϊκὸν φρόνημα.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Τέχνης, δὲν θὰ ἔπρεπε οἱ ποιηταί, οἱ καλλιτέχναι νὰ προωθοῦν τὰς συλλήψεις τῆς φαντασίας των ἔξω καὶ εἰς βάθος τῆς μεγάλης Ἑλληνοχριστιανικῆς παραδόσεως τοῦ ἔθνους. Ἡ μεγάλη γραμμὴ τῆς ἐθνικῆς Ἱστορίας ἔχει ἤδη χαραχθῆ ἀπὸ αἰῶνων ὑπὸ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καλοῦντος εἰς σύμπραξιν τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ Βασιλεία Του εἰς τὸν κόσμον, Βασιλεία ἀναδημιουργίας καὶ ἀναγεννήσεως τῆς ζωῆς. Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ καλλιτεχνία συγκινεῖ, διότι εἶναι δημιουργία τοῦ πνεύματος καὶ ἀναφέρεται εἰς τὴν αἰσθητικὴν τῆς ψυχῆς, ἢ ὅποια δανεῖται ἀπὸ τὴν τελειότητα τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων, ἀλλ' ἡ αἰσθητικὴ συγκίνησις δὲν εἶναι λυτρωτικὴ. Τὸ καλλιτέχνημα διαπλάσσει αἰσθητικῶς τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀποτελεῖ ἔκφρασιν πολιτισμοῦ, ἀλλ' ἡ ἐντεῦθεν λύτρωσις δὲν εἶναι ὄντολογικὴ. Καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, ὡς σύνθεσις τοῦ ὠραίου ἑλληνικοῦ πνεύματος ὡς μορφῆς καὶ τῆς ἐλευθερίας φωτιζομένης ὑπὸ τῆς θείας χάριτος ὡς βάθους, δὲν ἀποστρέφεται τὰς καλλιτεχνικὰς μορφάς, ἀλλὰ συμβαδίζει μετὰ τοῦ Λυτρωτοῦ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ κακοῦ καὶ τοῦ θανάτου, εἰς τὸν θρίαμβον τῆς ζωῆς ἐντὸς τῆς Ἀναστάσεως. Ἐντὸς ὅμως αὐτῆς τῆς μεταμορφώσεως, τοῦ δοξασμοῦ καὶ τῆς λυτρώσεως τῆς στεναζούσης κτίσεως καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, τοῦ θριάμβου τῆς ζωῆς ἐντὸς τῆς Ἀναστάσεως, ὡς καθολικῆς ὠραιότητος, ἢ λύτρωσις δὲν εἶναι μόνον αἰσθητικὴ, προσωρινή, ἀλλ' ὄντολογικὴ καὶ αἰώνια.

Τὰ ἔργα τῶν ποιητῶν καὶ καλλιτεχνῶν ὀφείλου νὰ σέβονται τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴν παράδοσιν τοῦ ἔθνους καὶ ὄχι μόνον δὲν πρέπει νὰ τὴν παραθεωροῦν, ἀλλ' ἀντιθέτως νὰ ἐμπνεώνται ἐξ αὐτῆς, νὰ τὴν στηρίζουν καὶ νὰ τὴν ἐμβαθύνουν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἔθνους. Ἄλλως, τὰ ἔργα των εἶναι προωρισμένα νὰ περιπίπτουν κατὰ τὴν ροὴν τοῦ χρόνου εἰς λήθη, εἰς ἐξαφάνισιν.

VIII.

Μακαριώτατε. Κυρίαὶ καὶ Κύριοι. Ἡ Ἑλληνοχριστιανικὴ παράδοσις εἶναι τὸ πνευματικὸν βάθος καὶ ἡ δημιουργικὴ, ἡ ἀγωνιστικὴ πορεία τοῦ ἔθνους. Δὲν μᾶς προσκολλᾶ μόνον εἰς τὸ παρελθόν, ἢ βίωσις τῆς μᾶς ἐνώνει μὲ τοὺς μεγάλους νεκρούς, μὲ τοὺς Ἀποστόλους, τοὺς Μάρτυρας, τοὺς Ἄγιους, τοὺς Ἡρώας, ἀλλὰ τὸ αἰώνιον Πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ, ὅπως τὸ ἀντελήφθη τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ τὸ ἐξήγησε καὶ τὸ κατοχύρωσε διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, διὰ τῶν ἀγώνων τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, παραμένει μετὰ τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας καὶ πίστεως ἐντὸς τῆς Ἱστορίας, ὡς ἡ μεγάλη γραμμὴ τῆς ἀναδημιουργίας καὶ ἀνακαινίσεως καὶ θεώσεως τῆς κτίσεως καὶ τῆς ζωῆς. Εἰς τοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομίας, τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν, τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, τῆς πολιτικῆς διοικήσεως, τῆς Τέχνης, εἰς ὅλας τὰς μορφάς, τὸ ἑλληνοχριστιανικὸν πνεῦμα ἀνθίξει εἰς ὠραίας μορφάς πολιτισμοῦ, ἐντὸς τῶν ὁποίων

ὁ ἄνθρωπος, ὡς κορυφαία ἀξία, βασταζόμενος καὶ φωτιζόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῆς Ἱστορίας του, βαδίζει εἰς τὴν Ἀνάστασιν, εἰς τὴν δόξαν, εἰς τὴν αἰωνιότητα.

Εἰς τὴν Δύσιν τὸ χριστιανικὸν στοιχεῖον πολιτισμοῦ ἐνκόλως παρεμερίσθη κατὰ τὴν πνευματικὴν καὶ ἱστορικὴν πορείαν τῶν λαῶν τῆς. Ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία συνέβαλεν ὡς πρῶτος παράγων εἰς τὴν δικαίωσιν καὶ λύτρωσιν τῶν πιστῶν. Εἰς τὸν Προτεσταντισμὸν ὁ Θεὸς ὑπῆρξεν ἡ δεσπόζουσα λυτρωτικὴ Ἀρχή. Ἄλλως τε, οὐδὲν ἔθνος τῆς Δύσεως εἶδε τὴν ἐνότητα τῆς ἐθνικῆς του συνειδήσεως ἐντὸς τῆς θρησκευτικῆς του ὁμολογίας. Μόνον τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος, ὡς ἀναπαύομενον σχεδὸν ἐν τῇ ὁλότητι του εἰς τὴν ὀρθόδοξον πίστιν του, εὐρίσκει τὴν ἐνότητα τῆς ἐθνικῆς του ψυχῆς ἐντὸς τῆς Ἑλληνοχριστιανικῆς του παραδόσεως. Ἐντεῦθεν, ἡ ἐλευθερία εἰς τὴν Δύσιν ἔχει μορφὴν πολιτικὴν, ἢ πολιτικὴ ὅμως ἐλευθερία εἶναι ὑπολογισμὸς συμφερόντων. Ἡ πολιτικὴ ζωὴ εἰς τὴν Δύσιν ρυθμίζεται μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰσοζύγιον τῶν προϋπολογισμῶν, ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν ποῦ προκίπτει ἀπὸ τὴν θαυμαστὴν πρόδοον τῆς πολυπλόκου τεχνικῆς, στερεῖται πνευματικοῦ βάθους. Διὰ τοῦτο ἡ ζωὴ τῶν λαῶν τῆς Δύσεως μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον φαίνεται ὅτι περιήλθεν εἰς ἠθικὴν κρίσιν, ὁδηγεῖται εἰς τὸ χάος, εἰς τὴν ἄβυσσον. Τὰ πυρηνικὰ ὄπλα καὶ ἡ ἐξ αὐτῶν ἀπλωθεῖσα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν λαῶν φοβία διακρατοῦν εἰς μίαν διαταραχὴν τὴν εἰρήνην ὄλων τῶν ἐθνῶν.

Εἰς τὴν Ἑλληνοχριστιανικὴν ὅμως παράδοσιν ὁ ἄνθρωπος, ὡς Ἐλευθερία, καὶ ὁ Θεός, ὡς θεία Χάρις, συμπράττοντες, ἐπιδιώκουν νὰ ἀναδημιουργήσουν τὴν ζωὴν, νὰ τὴν προαγάγουν εἰς ὑψηλότερας μορφάς πολιτισμοῦ, εἰς πληρέστερα σχήματα Δικαιοσύνης, εἰς ἀμοιβαιότητα σεβασμοῦ ὄλων τῶν λαῶν, εἰς ἀλληλεγγύην καὶ ἀγάπην, εἰς ἐκουσίαν θυσίαν τοῦ ἑνὸς χάριν τῶν πολλῶν καὶ εἰς ἐκουσίαν θυσίαν τῶν πολλῶν χάριν τοῦ ἑνός. Μόνον ἐπὶ τῆς ἀμοιβαίας συμπαθείας τῶν ἀμοιβαίων θυσιῶν τῶν ἐθνῶν θεμελιούται κατὰ τρόπον ἀκλόνητον ἡ περιμάχητος εἰρήνη εἰς τὸν κόσμον. Τὰ σχήματα τῆς ζωῆς, τὰ ὅποια ἐμφανίζει κατὰ τὴν χριστιανικὴν τῆς πορείαν ἢ Ἑλληνοχριστιανικὴν παράδοσιν, ἢ Ὁρθοδοξίαν, εἶναι ἕνας λάμπων πολιτισμὸς, εἶναι νίκη κατὰ τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ κακοῦ, εἶναι ἀκτινοβολία φωτὸς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, εἶναι δόξα τοῦ εὐσεβοῦς ἔθνους, ἀλλὰ καὶ φῶς καθοδηγήσεως ὄλων τῶν λαῶν τῆς Γῆς.

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

Πρὸς τοὺς αἰδ. Ἐφημερίους

Εἰδοποιοῦνται οἱ αἰδ. Ἐφημέριοι, ὅπως, διὰ πᾶν ὅτι τοὺς ἐνδιαφέρει ἢ τοὺς ἀπασχολεῖ, ἀπευθύνονται ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς «Ἐκκλησίας», χωρὶς κανένα ἐνδοιασμὸν καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι θὰ ἐξυπηρετηθῆ πᾶσα λογικὴ των παράκλησις.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ (*)

Τὸ θεμέλιον τοῦ Χριστιανικοῦ Ἀνθρωπισμοῦ εἶναι ἡ Χριστιανικὴ Ἀνθρωπολογία, τῆς ὁποίας ἀφετηρία εἶναι ἡ ἀλήθεια περὶ τῆς «κατ' εἰκόνα» καὶ «καθ' ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου (Γεν. α' 26) καὶ περὶ τῆς ἐξ ἑνὸς ζεύγους καταγωγῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους (Γεν. γ' 20). Ἐπὶ τῆς περὶ ἐνότητος τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διδασκαλίας στηρίζεται ἡ ἐν Χριστῷ ἀπολύτρωσις, διότι, ὡς ἐν τῷ Ἀδὰμ ἀπονήσκουν πάντες, οὕτως ἐν τῷ Χριστῷ ἀνίστανται καὶ ζωοποιοῦνται¹. Ἡ διδασκαλία αὕτη δὲν εἶναι μόνον τὸ θεμέλιον τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ «βάσις αὐτῆς τῆς ιδέας τῆς ἀνθρωπότητος, ἀποτελοῦσα τὸν μέγαν χάρτην τοῦ πολιτισμοῦ μας»². Ἄν αἱ ἀνθρώπιναι φυλαὶ δὲν ἀποτελοῦν ἐν ἐνιαῖον γένος, τότε τὸ πνεῦμα τῆς ἀνισότητος καὶ τῆς δουλείας θὰ καταισχύνη τὸν πολιτισμὸν μας. Εὐτυχῶς καὶ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ «γενικῇ σχεδὸν σήμερον εἶναι ἡ κλίσις πρὸς τὴν μονογένεσιν καὶ τὴν ὑστερογενῆ ποικιλομορφίαν»³.

Ἀληθῶς ὁ Χριστιανισμὸς ἀνεβίβασε τὸν ἀνθρώπον ἐπὶ βασιλικοῦ θρόνου δόξης καὶ τιμῆς. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πολυτιμότερα παντὸς τοῦ ὄρατοῦ καὶ ἀπτοῦ κόσμου (Ματθ. ις' 26) καὶ δίδει εἰς τὸν ἀνθρώπον μεγαίστην ἀξίαν. Ὁ ἀνθρώπος ἔπειτα «ἀγοράσθη τιμῆς» (Α' Κορ. ζ' 20)· δὲν ἐλυτρώθη «ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ» (Α' Πέτρ. α' 18-19). Ὡς λέγει ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, «ἄνθρωπός ἐστι τὸ περισπούδαστον τοῦ Θεοῦ ζῶον· κἂν δούλος ᾖ, οὐκ ἔστι μοι εὐκαταφρόνητος»... κἂν εἰς ἡ, ἀνθρωπός ἐστι, δι' ὃν οὐρανὸς ἐτανύσθη καὶ ἥλιος φαίνει καὶ σελήνη τρέχει καὶ ἀήρ ἐξεχύθη καὶ πηγαὶ βρῦουσι, καὶ θάλαττα ἠπλώσθη καὶ προφήται ἐπέμφθησαν καὶ νόμοι ἐδόθη· καὶ τί δὴ πάντα λέγειν; δι' ὃν ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπος ἐγένετο. Ὁ Δεσπότης μου ἐσφάγη καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐξέχεεν ὑπὲρ ἀνθρώπου· καὶ γὰρ καταφρονῆσαι ἔχω; Καὶ ποῖαν ἔχω συγγνώμην;»⁴.

Διὰ τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως καὶ ζωῆς «τὰ τίμια καὶ τὰ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γενώμεθα θείας κοινωνοὶ φύσεως» (Β' Πέτρ. α' 4)· λαμβάνομεν «Πνεῦμα υἰοθεσίας» καὶ «αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν, ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ, εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι, κληρονόμοι μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ» (Ῥωμ. η' 14-17). Τὸ ἔσχατον τέλος τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς εἶναι ἡ Ἀνά-

στασις, καὶ ἡ αἰωνία ἐν τῷ Θεῷ εὐδαιμονία. Ὁ ἐπὶ γῆς βίος τοῦ ἀνθρώπου, ὡς πρόδρομος καὶ προπαρασκευὴ τῆς αἰωνίας μετὰ θάνατον ζωῆς, ἔχει μεγαίστην σημασίαν καὶ ἀξίαν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων συνάγεται, ὅτι ὁλόκληρον τὸ Χριστιανικὸν οἰκοδόμημα θεμελιούται ἐπὶ τῆς ἀναγνώρισεως τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ, ὅστις ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα καθ' ἑαυτήν, ἀσχέτως πρὸς τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἢ τῷ κράτει θέσιν τοῦ ἀτόμου καὶ ἀσχέτως πρὸς τὰς ὑπ' αὐτοῦ προσφερομένας ὑπηρεσίας. Ἀκόμη καὶ εἰς ἐγκληματίας ἢ εἰς ψυχοπαθῆς εἶναι ἀξίος σεβασμοῦ, διότι ἔχει ψυχὴν ἀθάνατον καὶ ὑπὲρ τούτου ἀπέθανεν ὁ Χριστός. Τὸ «ἀπολωλὸς» πρόβατον ἔχει τὴν ἰδίαν ἀξίαν πρὸς τὰ «ἐνενήκοντα ἐννέα» καὶ εἶναι μεγάλη ἡ «χαρὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίους, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσι μετανοίας» (Λουκ. ιε' 4-7). Ἡ μετάνοια ἐνὸς ἐτοιμοθανάτου ληστοῦ ἢ ἐγκληματίου εἶναι γεγονός χαρμῶσυνον, ἔστω καὶ ἂν οὗτος οὐδὲν προσφέρῃ εἰς τὴν κοινωνίαν⁵. Πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ ἀνθρώποι, ἀνεξαρτήτως φυλῆς ἢ χρώματος, εἶναι ἀντικείμενα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ καλοῦνται νὰ ἀγαποῦν καὶ νὰ ὑπηρετοῦν Αὐτόν. «Εἷς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα· εἰς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πάσιν» (Ἐφ. δ' 5-6). Ἰουδαῖοι καὶ Ἕλληνας, δούλοι καὶ ἐλεύθεροι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, βάρβαροι καὶ Σκῦθαι εἶναι «εἰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλ. γ' 28. Κολ. γ' 11).

Ὁ ἀρχαῖος κλασικὸς «ἀνθρωπισμὸς», παρὰ τὸ μεγαλεῖον αὐτοῦ⁶, στερεῖται τοιαύτης διδασκαλίας. Καὶ ἐκλεκτοὶ τοῦ ἀθανάτου ἐλληνικοῦ πνεύματος ἀντιπρόσωποι πόρρω ἀπέχουν αὐτῆς. Ὁ Πλάτων λ. χ. θεωρεῖ τοὺς δούλους καὶ τοὺς βαρβάρους «ὡς μόνον σωματικῇ δυνάμει καὶ ἐλαχίστῳ νῷ πεπρωτισμένα ὄντα, οἰονεὶ ὡς ἡμιανθρώπους»⁷. Ὁ Ἀριστοτέλης δὲν διστάζει νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν δουλείαν ὡς φυσικὸν θεσμόν, τὸν δὲ δούλον ὡς «φύσει» ἀπεστερημένον θελήσεως «ὄργανον ἢ κτῆμά τι ἐμψυχον».

Ὁ παρ' ἀρχαίοις σεβασμὸς τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος περιορίζετο μόνον εἰς τὸν κύκλον τῶν ἐλευθέρων πολιτῶν, μὴ ἐκτείνωμενος πέρα τῶν τειχῶν τῆς πόλεως. Ἀλλὰ καὶ οὗτος ἀκόμη ὁ σεβασμὸς δὲν εἶχε τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος, ὅπερ ἔχει ἐν τῷ Χριστιανικῷ Ἀνθρωπισμῷ, καθ' ὅσον δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὸν ἀνθρώπον αὐτὸν καθ' ἑαυτόν, ἀλλ' εἰς τὸν πρὸς τὴν πολιτείαν συνηρτημένον ἀνθρώπον, εἰς τὸν πολίτην, ὁποῖος ἦτο μέσον δι' ἑνα σκοπόν. «Γενικῶς ἐν τῷ Ἐθνισμῷ ὁ ἀνθρώπος εἶχεν ἀξίαν μόνον ὡς μέσον διὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ κράτους, μόνον ἐφ' ὅσον εἰργάζετο διὰ τὸ κράτος»⁸. Ἡ ἐκ τῆς κρατικῆς σκοπιᾶς

* Πρβλ. Π. Μπρασιώτου, Χριστιανισμὸς καὶ Οὐμανισμὸς. Ἀθήναι 1955. Ἐδ. Θεοδώρου, Χριστιανικὸς Ἀνθρωπισμὸς. Ἀθήναι 1951.

1. Χρ. Ἀνδρούτσου, Δογματικὴ, Ἀθήναι 1907, σελ. 133.

2. Heitinger, Apologie du Christianisme μετ. τοῦ Felcourt καὶ Jeannin, τόμ. 3, σελ. 241 (Π. Ν. Τρεμπέλα, Ἀπολογητικὰ μελέται. περ. «Ζωή». ἔτ. 1937, σελ. 218).

3. Γ. Γ. Κούμαρι, Φυλαὶ ἀνθρώπιναι, ἐν Μεγ. Ἑλλην. Ἐγκυκλοπ., τόμ. 24, σελ. 245 (Π. Τρεμπέλα, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 226).

4. Migne Ἐ. Π., τόμ. 48, σ' 1029.

5. Towards a Christian civilization, The Damascus Publications, Athens 1950, σελ. 107.

6. Πρβλ. Ἐδγ. Θεοδώρου, Ἱστορία τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, Ἀθήναι 1950.

7. Π. Ἰ. Μπρασιώτου, Ἰπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Φιλίμονα ἐπιστολήν, Ἀθήναι 1928, σελ. 111.

8. K. Schmidt, Geschichte der Pädagogik, τόμ. 2, σελ. 2 ἐξ. Karl Weiss, Die Erziehungslehre der drei Kapadozier, Freiburg in Breisgau 1933, σελ. 26.

ἀξιολόγησις τοῦ ἀτόμου ἀποδεικνύεται σαφῶς διὰ τῆς ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιβαλλομένης β ρ ε φ ο κ τ ο ν ί α ς καὶ ν η π ι ο κ τ ο ν ί α ς πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς κοινωνίας ἀπὸ δυσμόρφων, καὶ ἀναπήρων παιδίων⁹. Καὶ κατ' αὐτὰς ἀκόμη τὰς φιλοσοφικὰς καὶ παιδαγωγικὰς θεωρίας τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους¹⁰, ἡ Πολιτεία ἔπρεπε νὰ ἀποκαθαίρεται ἐκ παντὸς περιττεύοντος καὶ ἐπομένως ἡ νηπιοκτονία («ἢτο ἀναγκαῖα χειρουργικὴ πράξις, τὴν ὅποιαν ἀπήτει τὸ συμφέρον τοῦ Μινωταύρου τῆς Πολιτείας, εἰς τὸν ὅποιον ἔπρεπε νὰ θυσιάζωνται καὶ τὰ ἀπλούστερα τῶν αἰσθημάτων»¹¹. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἦτο ἐν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ ἄγνωστος ἡ ὀργάνωσις τῶν ἔργων τῆς κοινωνικῆς προνοίας¹².

Ὁ Χριστιανικὸς Ἀνθρωπισμὸς εἶναι προφανῶς ἀσυγκρίτως τελειότερος τοῦ ἀρχαίου κλασικοῦ. Χωρὶς νὰ δεικνύη ἔλλειψιν σεβασμοῦ πρὸς τὸ κράτος καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, κηρύσσει τὴν ἀπόλυτον ἀξίαν τοῦ ἀνθρώπου καθ' ἑαυτὸν, ἀνεξαρτήτως τῶν πρὸς τὸ κράτος ἢ ἄλλην κοινωνικὴν ὁμάδα σχέσεων αὐτοῦ. Ἡ ἀξία αὐτῆ εὐρίσκειται ἐν αὐτῇ τῇ οὐσίᾳ τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος καθ' ἑαυτὴν καὶ ἐν τῇ σχέσει αὐτῆς πρὸς τὸν Θεόν. Βεβαίως καὶ παρ' ἀρχαίους φιλοσόφους, ἰδίως παρὰ τοῖς στωϊκοῖς, ὑπάρχουν ἐκφράσεις καὶ σκέψεις περὶ τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος, συγγενεῖς πρὸς τὰς τοῦ Χριστιανικοῦ Ἀνθρωπισμοῦ, ἀλλ' αὐταί, οὐσαί μεμονωμένα ἀναλαμπαι θεωρητικῶν καὶ ἀφηρημένων φιλοσοφικῶν συλλογισμῶν, ἔστεροῦντο τοῦ δυναμισμοῦ, ὁ ὅποιος θὰ ἠδύνατο νὰ μεταβάλλῃ ταύτας εἰς πράξιν καὶ ζωὴν. Δι' αὐτὸ ὁ κατ' αὐτὸν τὸν β' μ. Χ. αἰῶνα ζήσας «πολυγραφώτατος τῶν ἀρχαίων ἰατρῶν» Γαληνὸς διεκήρυττεν, ὅτι τὴν διὰ τὰ βρέφη Διαιτητικὴν αὐτοῦ συνέγραφε μόνον διὰ τοὺς Ἕλληνας, διότι διὰ τοὺς Γερμανοὺς καὶ τοὺς λοιποὺς βαρβάρους δὲν ἐσκέπτετο παρ' ὅσον καὶ διὰ τὰς ἄρκτους, τοὺς ἀγριοχοίρους καὶ τὰ λοιπὰ ἄγρια θηρία¹³. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀνύψωσε διὰ πρώτην φορὰν τὴν προσωπικότητα εἰς ἐν ὕψος, μεχρι τοῦ ὅποιο οὐδεὶς σοφὸς καὶ οὐδεμία σχολὴ ἀνύψωσε ποτὲ αὐτήν. Ὡς λέγει ὁ Zeller, «μόνον κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἐποχὴν ἀνεπτύχθησαν καὶ παρουσιάσθησαν ἐν πλήρει ἰσχύϊ τὰ συναισθήματα περὶ τῆς σημασίας καὶ τῆς δικαιώσεως τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀνθρώπου»¹⁴.

Κατὰ ταῦτα, τὸ ἀληθὲς ἀνθρωπιστικὸν ἰδεῶδες σήμερον πρέπει νὰ ἀντλή τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ

9. *Εὐαγγ. Θεοδώρου*, Ἱστορία τοῦ Χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, Ἀθῆναι 1950, σελ. 27-28.

10. *Kapp*, *Platons Erziehungslehre* (1883), σελ. 384, 394. Τοῦ αὐτοῦ, *Aristoteles' Staatspädagogik* (1837), σελ. 120, 251.

11. *Κωνσταντίνου Καλλιμάχου*, Πρακτικὰ ὁμίλια εἰς τὰ Κυριακὰ Εὐαγγέλια, Ἀθῆναι 1930, σελ. 342, *Karl Weiss*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 26-27.

12. *Wilh. Liese*, *Geschichte der Caritas*, τόμ. 1 (1922), σελ. 21.

13. *Γαληνοῦ*, Ἀπαντα, ἐκδ. Kühne, τόμ. 9, σελ. 52 (II. *Τρεμπέλα*, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 218).

14. *Zeller*, *Die Philosophie der Griechen in ihrer geschichtlichen Entwicklung*, Leipzig, τόμ. 1, μέρος Α', ἐκδ. πέμπτη (1892), σελ. 136.

ΚΟΠΤΙΚΟΝ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΡΑΠΟΝΤΟΣ

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν μας εἰς τὴν Ραυλάνδειον Βιβλιοθήκην τοῦ Μάντσεστερ, κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1954, ἐπεστήθη ἡ προσοχὴ ἡμῶν ἐπὶ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 52 Χαρτῶου Κοπτικοῦ Κώδικος, περιέχοντος ποικίλα θέματα καὶ, σὺν ἄλλοις, εἰς τὰ φύλλα 147-162, Ἀκολουθίαν τοῦ Ἁγίου ΤΑΡΑΜΠΟ (Θεράποντος): «ἐπὶ δηχθέντι ὑπὸ λυσσῶντος κυνός». Τὸ Συναξάριον ἔχει ὡς ἀκολουθῶς (ἐλευθερά μετάφρασις ἐκ τῆς Κοπτικῆς).

«Εὐλόγησον Πάτερ,

Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις τῶν διωγμῶν, ὁ εὐσεβῆς καὶ φιλελεήμων Ἄπα Θεράπων, καίτοι ἐπιζητήσας τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου, ἐν τούτοις, ἐρρύσθη ἀπὸ τῶν δεσμῶν κατόπιν τοῦ Ἐδίκτου τοῦ εὐσεβοῦς Βασιλέως Κωνσταντίνου. Πορευόμενος ἐν τῇ ὁδῷ ὑπήντησε κινί τινι λυσσῶντι. Ἐκ στόματος αὐτοῦ ἔρρεε ὕδωρ, τὸ δὲ ὕφος ἦτο ἄγριον καὶ παρέβαιεν οὗτος ὡσεὶ χυλός, στρέφων ἐνθεν κἀκείθεν, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἦσαν χρώματος ὡσεὶ χρυσοῦ καθαρόν, τὸ δὲ εἶδος αὐτοῦ ὡσεὶ ἀνθρώπου γλευκὸς μεμεστωμένον. Ὁ Ἄπα Θεράπων, θεωρῶν τὸν κύνα, μᾶλλον ἐφοβήθη, καὶ ἐβόησε πρὸς Κύριον καί, ἰδοὺ, ὁ Ἄρχων Μιχαήλ, προσδραμὼν εἰς βοήθειαν αὐτοῦ, ἐφόνευσεν τὸν κύνα διὰ τῆς ρομφαίας αὐτοῦ. Τὸ ἐξελλθὼν ἀπὸ τοῦ κυνὸς ἀκάθαρτον πνεῦμα ὠρίσθη, ὅτι οἰοσθήποτε δηχθεὶς ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομα Θεοῦ τοῦ ζῶντος καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Δούλου αὐτοῦ Ἄπα Θεράποντος ὑγιῆς θὰ ἐγένετο. Ὁ Ἄρχων προσεπικυρῶν εἶπεν, ὅτι οὐ μόνον ἀνθρώπος ἀλλὰ καὶ κτῆνος θὰ ἐθεραπεύετο. Καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις υἱὸς ἄρρημ μονογενῆς μητρὸς χήρας καὶ οὗτος δηχθεὶς ὑπὸ λυσσῶντος κυνὸς ἐστάλη πρὸς τὸν παραιοθευόμενον ἐν τῇ ὁδῷ Ἄπα Θεράποντα, προσκομίζων δῶρα 7 ἄρτους, 7 τεμάχια τυροῦ, 7 βότρες σταφυλῆς καὶ μικρὰν σπυρίδα πλήρη ἐλαίου καὶ οἴνου. Τὰ δῶρα δὲ ἦσαν ἐντὸς μανδηλοῦ καθαροῦ. Ὁ Ἄπα Θεράπων, λαβὼν τὰ δῶρα, συνεκάλεσεν 7 παῖδας καθαροὺς ἀπὸ παντὸς ρύπου ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ, καὶ ἐνετείλατο αὐτοῖς, ὅπως ἐπαναλάβωσι κατόπιν

ἐκ τῆς χριστιανικῆς ἀνθρωπιστικῆς παραδόσεως. Μόνον ἐν τῷ Χριστιανικῷ Ἀνθρωπισμῷ εὐρίσκουν τὴν ἱστορικὴν θεμελίωσιν καὶ θεωρητικὴν αὐτῶν δικαιώσιν αἱ ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως οἰκειοποιηθεῖσαι ἀρχαὶ τῆς ἰ σ ό τ η τ ο ς (égalité), τῆς ἀ δ ε λ φ ο σ ὺ ν η ς (fraternité) καὶ τῆς ἐ λ ε υ θ ε ρ ί α ς (liberté), ὡς καὶ τὰ διάφορα «δικαιώματα» τῶν ἀνθρώπων, οἷα εἶναι τὰ δικαιώματα τῆς ἀσφαλείας τῆς ζωῆς καὶ τοῦ προσώπου, τῆς ἐργασίας, τῆς ἰδρύσεως οἰκογενείας, τῆς ἐλευθερίας τῶν πεποιθήσεων, τῆς ἐλευθερίας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως καὶ ζωῆς, τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀξιολογικοῦ προσανατολισμοῦ κ. τ. τ.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ, δ.Θ.
Καθηγητῆς τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Θά πληρώση άναιτίως.

Ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, ἐξωθουμένη ἀπὸ τὴν οὐτοπιαν τῆς καθ' οἰονδήποτε τρόπον διατηρήσεως τῆς ἀποικιακῆς Ἀυτοκρατορίας, καὶ συνεκδοχικῶς τῆς κυριαρχίας της εἰς τὴν Κύπρον, ἐξώρισεν κατὰ τρόπον ἀπάνθρωπον τὸν Μακάριον, καὶ ἔκλεισεν ἐρημητικῶς τὰς θύρας τῶν περαιτέρω εἰρηρικῶν διαπραγματεύσεων. Ἐν συνεχείᾳ δέ, μετερχομένη βάρβαρα καὶ πρωτόγονα μέσα, ἐπιβάλλει διὰ τῶν ὀργάνων της στερήσεις φρικτάς, καὶ ἀπαραδέκτους ὁμαδικὰς κυρώσεις κατὰ τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ. Καὶ μεταχειρίζεται ἀδιστάκτως, δακρυγόνα, αὐτόματα καὶ ἀγχόνας, μὲ τὴν προσδοκίαν, ὅτι θὰ κάμνη τὸ ἠθικόν του. Ἐπὶ πᾶσι δέ, ἀποπτύσασα κάθε χαλινόν, καὶ ἀδιαφοροῦσα διὰ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ κόσμου ὅλου, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ, ἐξωθεῖ συνεχῶς τοὺς Τούρκους εἰς ἐγκλήματα καὶ εἰς βανδαλισμοὺς ἐναντίον τοῦ δεσμίον Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπόν, νὰ καταδειχθῇ τοιοῦτοτρόπως τὸ ἀδύνατον δῆθεν τῆς Κυπριακῆς ἀπελευθερώσεως καὶ τὸ ἀπαράιτητον τῆς Ἀγγλικῆς Κατοχῆς!

Ἀληθῶς, «Μωραίνει Κύριος, ὃν βούλεται ἀπολέσαι». Διότι, ἐν τῷ μεταξύν, ὁ Κομμουνισμὸς, πρὸς ἀντιμετώπισιν δῆθεν τοῦ ὁποίου κατακρατεῖ ὡς στρατηγικὴν βᾶσιν τὴν Ἑλληνικὴν μεγαλόνησον, μετέβαλεν τακτικὴν. Καὶ ὅπως διακηρύσσει ἀταρξέσκως τὸ Κρεμλίνον, «νέα προή, ὡς πρὸς τὰς διεθνεῖς σχέσεις, διαχέεται» ἀπὸ ἐκεῖ!.. Μὲ ἐκπληκτικὴν δὲ ὄντως δραστηριότητα, ὀργανώνει, ὄχι στρατιωτικὴν πλέον ἐμφανῶς, ἀλλὰ εἰρηρικὴν πολὺπλευρον ἐπιθεσιν. Καί, ὅπως ὁ ἴδιος κ. Ἀδύντ ὠμολόγησεν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν

αὐτοῦ τὰ λεγόμενα ὑπ' αὐτοῦ. Ἔστησε δὲ τὸν δηχθέντα ἐνώπιον αὐτοῦ, βαστάζοντα κεράμιον ὕδατος. Παρενεάσασα δὲ τῷ ποδὶ πέριξ τοῦ δηχθέντος, λέγων: «Καλῶς ἦλθατε, ὦ παιδία. Εἰρήνη ὕμῖν». Καὶ οἱ παῖδες ἀπήντων: «Εἰρήνη σοι Κύριε». «Τί ζητεῖτε;» «Θεραπείαν ἐξαιτούμεθα διὰ τὸν δοῦλόν σου ᾧδε». «Πορεύεσθε εἰς ὁδὸν Εἰρήνης, ὁ Κύριος θεραπεύσαι αὐτόν».

(Τέλος τοῦ Συναξαρίου)

Εἶτα ἀκολουθεῖ ἐκτενὴς προσευχὴ τοῦ Ἁπα Θεράποντος καὶ ὁ 90ὸς Ψαλμὸς. Ὁ δὲ κορυφαῖος τῶν 7 παιδῶν πλησιάζει τὸν τελετουργοῦντα ἱερέα, ἐν ᾧ οἱ συμπροσευχόμενοι πιστοὶ χειροκρατούμενοι ψάλλον: «Εἰρήνη σοι, Διδάσκαλε Διδασκάλων». Οἱ 7 παῖδες καὶ ὅσοι τῶν πιστῶν βούλονται «ὕλακτοῦν ὡσεὶ κύνες», καὶ καταβροχθίζουν ἐκ τῶν 7 ἄρτων. Ἐν ᾧ οὗτοι εὐαχούονται, ὁ ἀσθενὴς δέεται, ὅπως ὁ Ἁπα Θεράπων καὶ αἱ εὐχαὶ τῶν παρεστηκότων ἰάσωσιν αὐτόν. Μεθ' ὃ γίνετα ἀπόλυσις, καὶ ἕκαστος ἀπέρχεται εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

Θ. Δ. ΜΟΣΧΟΝΑΣ

Βιβλιοφύλαξ τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας

Βουλὴν προσφάτως, «ἐξάγει μαζὶ μὲ τὰ διάφορα ἀγαθὰ, καὶ τὸν Κομμουνισμὸν»!

Καὶ ἐρωτῶμεν, κατὰ ποῖον τρόπον, λοιπόν, θὰ καταπολεμηθῇ τελεσφόρως ἢ περαιτέρω διεισδύσει του. Πῶς θ' ἀντιμετωπισθῇ ἢ νέα ὀξεῖα φάσις τῆς διαβρωτικῆς πολεμικῆς τοῦ Κρεμλίνο; Καὶ πῶς πιστεύουν οἱ Ἀγγλοὶ, ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ στηριχθῇ ἀσφαλῶς ἢ κατοχὴ τῆς βάσεως τῆς Κύπρου, ἐπάνω εἰς τὸν λαόν της, τοῦ ὁποίου τὸ δικαίωμα τῆς αὐτοδιαθέσεως καὶ τῆς Ἐλευθερίας, τόσον ἀπανθρώπως καὶ τόσον ἀνεροθριάστως στραγγαλλίεται; Τοῦτο, μόνον οἱ σημερινοὶ Κυβερνήται τῆς Ἀγγλίας τὸ γνωρίζουν! Ἡμεῖς, θλιβόμενοι βαθύτατα διὰ τὸ κατάντημα εἰς τὸ ὁποῖον ἐξωθοῦνται αἱ φιλικώταται ἕως τώρα σχέσεις μας, ἐπικαλούμεθα τὰ χριστιανικὰ καὶ φιλελεύθερα συναισθήματα τοῦ Ἀγγλικοῦ λαοῦ. Ὁ Θεός, τὸν ὁποῖον ἀπὸ κοινοῦ λατρεύομεν, εἶναι Πνεῦμα Ἀγάπης. Καὶ Ἐλευθερίας. Ὁ δὲ πνευματέμφορος λαός μας γνωρίζουν καλῶς οἱ φίλοι μας Ἀγγλοὶ, ὅτι πάντοτε ἠγωνίσθη καὶ ἐθυσίασθη προθύμως διὰ τὴν Ἐλευθερίαν. Καὶ συμπαρεστάτησε πάντοτε κάθε ἀδικούμενον. Διὰ τοῦτο, καὶ μόνον ἡμεῖς εὐρέθημεν πλησίον των, ὅταν ὅλοι οἱ ἄλλοι τοὺς ἐγκατέλιπον.

Ἄντι λοιπόν νὰ συνεχίζεται ἡ ἄδικος καὶ μαρτυρικὴ ἐξορία τοῦ Μακαρίου, ἢ ὁποῖα μάλιστα μετεβλήθη τελενταίως εἰς ὀδισιαστικὴν κἀθειρξιν, ἐναντίον τῆς ὁποίας ἠγαγκάσθη ὁὗτος ν' ἀμυνθῇ μὲ ἀπεργίαν πείνης, ἄς μάθουν, ὅτι ἡ σκέψις τῶν Πανελλήνων στρέφεται μὲ αὐξανομένην συγκίνησιν πλησίον του! Καὶ ἄς ἀσκήσουν κάθε δυνατὴν ἠθικὴν πίεσιν ἐπὶ τῆς Κυβερνήσεώς των, διὰ νὰ τὸν ἀνακαλέσῃ, καὶ ν' ἀρχίσῃ νέας εἰρηρικὰς διαπραγματεύσεις μαζὶ του. Διότι, ἐπὶ τέλους, τὰ σφάλματά της καὶ τὴν βεβαίαν ἀποτυχίαν της θὰ τὴν πληρώσῃ, ἐντελῶς ἀναιτίως του, αὐτὸς ὁ ἴδιος Ἀγγλικὸς λαός.

Καὶ εἶναι τοῦτο τόσον περισσότερο ἐπιβεβλημένον, καθ' ὅσον εἶναι ἀπολύτως βέβαιον καὶ ἀπολύτως ἀσφαλές, ὅτι ὑπάρχει τρόπος καὶ ἡ Κύπρος νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς βᾶσις. Ἀλλὰ καὶ ὁ πολιτισμένος λαός της νὰ παύσῃ καταδυναστευόμενος, καὶ ν' ἀποκτήσῃ τὴν Ἐλευθερίαν του!

Πρὸς σύσφιγξιν τῶν Ὁρθοδόξων δεσμῶν.

Συνοδικὴ διαγνώμη, ἀπεφασίσθη, ὅπως ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Δωρόθεος ἐπισκεφθῇ προσεχῶς τὸ Βελιγράδιον, ἀνταποδίδων οὕτω τὴν πρόσφατον ἐπίσκεψιν τοῦ Σέρβου Πατριάρχου πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν. Τὸ γεγονός εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐχάριστον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς.

Αἱ Ἀποκεφάλαι Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, ἀπέρρεσαν ὅλοι, ὡς γνωστόν, ἀπὸ τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, ἥτις διὰ τοῦ Βυζαντίου μετέδωκεν εἰς τοὺς γειτονικοὺς λαοὺς τὴν Ὁρθοδοξίαν, καὶ ἐξηγήματα ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τὴν ἰδιότητα τοῦ πιστοῦ καὶ θεομορφοῦ θεματοφύλακος τοῦ ἀνεκτιμήτου τούτου Θεσαυροῦ. Ἐπέδειξε δὲ πάντοτε πνεῦμα ἀγάπης καὶ πραότητος πρὸς τοὺς διὰ τοῦ φωτός τῆς Ὁρθοδόξιας φωτισθέντας λαοὺς. Ἐν ἀντιθέσει δὲ πρὸς τὴν

Λατινικήν Ἐκκλησίαν, οὔτε διανοήθη ποτὲ καταναγκαστικὴν προσέλευσιν καὶ προσηλωτισμόν. Οὔτε καὶ σύμπνιξιν τῶν ἐθνικῶν συναισθημάτων τῶν διαφόρων λαῶν, πρὸς τοὺς ὁποίους μετέδωκε τὸ ἀνέσπερον φῶς τῆς Χριστιανικῆς Ἀληθείας.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μας, ἐμπνεομένη ἀπὸ τὴν ἱερὰν αὐτὴν παρακαταθήκην τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἠδλαβήθη πάντοτε τὰς πνευματικὰς τῆς ἀδελφάς, πρὸς τὰς ὁποίας αἰσθάνεται εἰλικρινῆ αἰσθήματα φιλαδέλφου ἀγάπης καὶ στοργῆς. Δυστυχῶς, περιστάτικοι λόγοι συνετέλεσαν εἰς τὴν χαλάρωσιν τῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν πνευματικῶν θυγατέρων τῆς μιᾶς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἑλληνοανατολικῆς Ἐκκλησίας. Θ' ἀπετέλει δὲ μέγα ἐντύχημα, διὰ τὴν πνευματικὴν καθόλου πορείαν τῆς χριστιανωσύνης, ἡ ἀμοιβαία κατανόησις καὶ ἡ σύσφιξις τῶν δεσμῶν τῆς Ἐνότητος τῶν διαφόρων αὐτοκεφάλων Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, χαίρετιζομεν γηθοσύνως τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Ἑλληνος Ἀρχιεπισκόπου κ. Δωροθέου πρὸς τὴν ἀδελφὴν Σερβικὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ὁποία θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἔτι περαιτέρω προαγωγὴν τῶν ἐγκαρδιῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι συνδέουν ἤδη τὸν Ἑλληνικὸν καὶ τὸν Σερβικὸν λαόν. Θ' ἀποτελέσῃ δὲ καὶ ἐντυχῆ ἀπαρχὴν συνασπισμοῦ τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν πρὸς Δόξαν Χριστοῦ.

Ἡ Κοινωνικὴ Πρόνοια.

Ὡς εἶναι γνωστόν, τὸ Ἐθνικὸν Βασιλικὸν Ἰδρυμα, μεταξὺ ἄλλων ἐξαιρέτων προσπαθειῶν του, ἱδρυσεν καὶ «Ἀνώτατον Φροντιστήριον Κοινωνικῆς Πρόνοιας», τὸ ὁποῖον ἀποβλέπει εἰς τὴν μόρφωσιν ἀνωτάτων στελεχῶν τῆς κοινωνικῆς Πρόνοιας. Εἶναι δὲ ὄλως ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως ἀξίον τὸ γεγονός, ὅτι εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων του συμπεριέλαβε καὶ τὴν «Θεωρίαν τοῦ Χριστιανικοῦ Ἀνθρωπισμοῦ καὶ Πολιτισμοῦ». Ἡ κοινωνικὴ Πρόνοια σήμερον, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἐλεημοσύνην καὶ γενικῶς εἰς τὴν φιλόθρωπον μόνον παροχὴν βοήθειας πρὸς τοὺς ἀδυνάτους. Ἀλλὰ πρέπει ν' ἀποβλέπῃ εἰς πολὺ ὑψηλοτέρους σκοποὺς καὶ ν' ἀγωνίζεται νὰ ἐντάξῃ τὸν ἄνθρωπον, ὡς πεπολιτισμένην μονάδα, εἰς μιὰν ἁρμονικὴν κατὰ πάντα συμβίωσιν μὲ τοὺς συνανθρώπους του ἐν τῇ Κοινωνίᾳ.

Εἶναι δὲ προφανές, ὅτι τοῦτο μόνον ἡ χριστιανικὴ ἰδεολογία εἶναι δυνατόν νὰ τὸ ἐπιτύχῃ, ἐμψυχώνουσα ὅλας τὰς μορφὰς καὶ ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς κοινωνικῆς Πρόνοιας. Διότι ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ὁ μόνος ἀληθῆς καὶ ὀλοκληρωμένος ἀνθρωπισμὸς, θεωρῶν τὸν ἄνθρωπον ὡς ὑπερτάτην ἀξίαν, πὺν συνεχίζει ἐκτὸς τοῦ στήθους του τὴν πάλιν τοῦ ἀγαθοῦ κατὰ τοῦ κακοῦ καὶ πραγματοποιεῖ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ ὡς θυσίαν ἀγάπης ὑπὲρ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Ὅπως δὲ ἀποδεικνύει ἡ Ἱστορία τῆς κοινωνικῆς Πρόνοιας, μόνον ὁ Χριστιανισμὸς δημιουργεῖ ἐξόχους πράγματι κοινωνικοὺς ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι καὶ τὴν ζωὴν των συχνότατα θυσιάζουν χάριν τῶν ἄλλων. Ὡς ἐλέχθη δέ, «μὲ κοσμικοὺς ἀνθρώπους δὲν γίνονται ἔργα ἡρωϊκά».

Κατὰ ταῦτα, οἱ μέλλοντες νὰ γίνονιν ἀνώτατα στελέχη τῆς κοινωνικῆς Πρόνοιας, πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἐμπνέωνται ἀπὸ τὰ ιδεώδη τοῦ χριστιανικοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ἡ εἰσαγωγή ἔθεν εἰς τὸ «Ἀνώτατον Φροντιστήριον Κοινωνικῆς Πρόνοιας» τῆς διδασκαλίας τοῦ ἀνωτέρου μνημονευθέντος μαθήματος, ἀποδεικνύει πλήρη κατανόησιν τῆς οὐσίας τῆς κοινωνικῆς Πρόνοιας καὶ ἀποτελεῖ ἐνεργεῖαν φωτεινὴν καὶ κατὰ πάντα ἀξίαν ἐξάρσεως.

Ἄστοχος κρίσις.

Εἰς μιὰν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Δύσις στρέφει μὲ νοσταλγίαν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τοὺς θησαυροὺς τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς, καὶ ἀναγνωρίζει τὸν μέγαν ἐκπολιτιστικὸν ρόλον τῆς, εἶναι τελείως ἄστοχος ἡ κρίσις, τὴν ὁποίαν διεντύπωσε προσφάτως περὶ τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐδαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας Δρ. Ντιμπέλους. Οὗτος, εἰς μιὰν ἐγκύκλιόν του πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν λέγει, ὅτι ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία μένει ἀμέτοχος εἰς τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς. Καὶ περιορίζεται μόνον εἰς τὸ νὰ παρηγορῇ τοὺς ἐπιζῶντας διὰ τὸν θάνατον τῶν προσφιλῶν των.

Ἡ κρίσις αὐτὴ δὲν ἐμπνέεται βεβαίως ἀπὸ τὴν ἀγάπην ἐκείνην, ἡ ὁποία καὶ μόνη θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς Χριστιανοὺς νὰ γνωρίσουν ἀλλήλους, πρὸς Δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ εἶναι τελείως ἀδικος, ὁμοιωμένη προφανῶς ἀπὸ παλαιότερας δοτικᾶς προκαταλήψεως ἐναντι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Διότι, ὄχι μόνον λησμονεῖ ἐντελῶς, τί ὀφείλει ὁ χριστιανικὸς κόσμος εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν, χάρις εἰς τοὺς ἀγῶνας τῆς ὁποίας ἐξήχθη ἀπὸ τὸ χάος τῶν αἰρέσεων καὶ τῆς πνευματικῆς βαρβαρότητος. Ἀλλὰ καὶ παραγνωρίζει τὸ ἀναμφισβήτητον γεγονός, ὅτι ἡ Ὀρθοδοξία ἀποτελεῖ τὸν κατ' ἐξοχὴν ἐκπολιτιστικὸν παράγοντα ἐν τῇ Ἱστορίᾳ, ὁ ὁποῖος ἐμψυχώνει καὶ διαπλάσσει τὴν πολιτιστικὴν ζωὴν τῶν ἀτόμων καὶ τῶν Κοινωνιῶν. Ἡ Ὀρθοδοξία, ὅταν δὲν παρεξηγεῖται ὑπὸ στενοκεφάλων ἐκπροσώπων τῆς, δὲν περιορίζει τὴν θρησκευτικὴν ζωὴν εἰς ἓνα νοσηρὸν θρησκευτικὸν μυστικισμόν. Οὔτε καὶ ἀποξενοῦται ἀπὸ τὴν πραγματικότητα καὶ ἀπὸ τὴν πολιτιστικὴν ζωὴν, πὺν σφύζει εἰς τὰς ἀνθρωπίνους Κοινωνίας. Θεωρεῖ, βεβαίως, τὴν θρησκείαν, ὡς τὴν ὑπερτάτην καὶ κρατίστην ἀξίαν. Ἀλλὰ ὡς ἀξίαν, ἡ ὁποία εἶναι στενωῶς προσηρητησμένη πρὸς τὰς λοιπὰς ἀξίας τοῦ πολιτισμοῦ. Διότι ἐκείνη καὶ τὰς ἐμποτίζει. Καὶ τὰς κατευθύνει. Καὶ τὰς καθαγιάζει.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { Πρωτ. 1281
Διεκπ. 901

Ἀθήνησι τῇ 28ῃ Μαΐου 1956

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 865

Π ρ ὶ ς

τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Σὺν ἄλλοις, ἀπησχόλησε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 28ης Μαΐου ε. ἔ., καὶ τὸ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίερά Σύνοδος.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος, κατά τὸ διαρρεῦσαν 15ῆμερον τοῦ τρέχ. μηνός, συνεδρίασε τρίς τῆς ἑβδομάδος, ἦτοι Δευτέραν, Τετάρτην καὶ Παρασκευήν, ἀσχοληθεῖσα κατά μὲν τὰς συνεδρίας τῆς Δευτέρας καὶ Παρασκευῆς μετ' ζητήματα τρεχούσης φύσεως, κατά δὲ τὰς συνεδρίας τῆς Τετάρτης μετ' γενικωτέρας σημασίας ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα.

— Ἀπεφασίσθη τροποποιήσις ἀρθρῶν τινῶν τοῦ καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

— Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 8ης τρέχοντος συνεκροτήθη Ἐπιτροπὴ ἐλέγχου τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν, αἵτινες ὑποβάλλονται εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον πρὸς ἔγκρισιν. Τῆς ἐπιτροπῆς θὰ μετέχῃ ὁ Σεβ. Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εἰρηναῖος, ὁ παρὰ τῆ Ἱ. Συνόδου Βασιλικὸς Ἐπίτροπος καθηγητῆς κ. Ἱ. Καρμίρης καὶ ὁ Πρωτοψάλτης τοῦ Μητροπολ. ἱ. ναοῦ καθηγητῆς τῆς Μουσικῆς κ. Σπ. Περιστερῆς.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω συνεδρίαν συνεκροτήθη Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἐτεροδόξων, ἀποτελεθεῖσα ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας κ. Δαμασκηνοῦ, Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγ. Ὀρους κ. Κυπριανοῦ, Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνοῦ, τοῦ παρὰ τῆ Ἱ. Συνόδου Βασιλ. Ἐπιτρόπου κ. Ἱ. Καρμίρη καὶ τοῦ ἀρχιγραμματεῦς τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. Χρυσόστομου Θέμελη.

— Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 8ης τρέχοντος συνεκροτήθη Συν-

ζήτημα τοῦ τρόπου τοῦ αναφέρεσθαι καὶ ἀλληλογραφῶν τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς αὐτήν.

Ἦχθη δ' αὕτη εἰς τὴν ἀπόφασιν, κατὰ τὴν ὡς ἄνω συνεδρίαν, νὰ παρακαλέσῃ ὁμᾶς, ἵνα τοῦ λοιποῦ, ἀπευθυνόμενοι τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὑπηρεσιακῶς, α) καταχωρίζετε τὰ ἐγγράφα ὑμῶν ἐφ' ὀλοκλήρου καὶ οὐχὶ ἐπὶ τμήματος χάριτος, συντάσσοντες ταῦτα ἐν ἡμικλάστῳ, β) ἀπευθύνετε ταῦτα οὐχὶ τῷ Μακαριωτάτῳ Προέδρῳ, ἀλλὰ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, γ) μὴ χρησιμοποιῆτε ἐν ἀρχῇ τῶν ἐγγράφων ὑμῶν τὴν λέξιν «Προαγόμεθα», ἀλλὰ πάντοτε τὴν φράσιν «Ἐδλαβῶς ἀναφέρομεν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ...» καὶ δ) πρὸ τῆς ὑπογραφῆς ὑμῶν, εἰς τὸ τέλος τῶν ἐγγράφων, ἀντὶ τῆς φράσεως «Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός», τῆς καθιερωθείσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1923, χρησιμοποιοῦτε τὴν λέξιν «Ἐδπειθέστατος», τῆς Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ἐπ' ἀριθμ. Πρωτ. 2392/2277/21 Ἰουνίου τοῦ 1923, «περὶ τοῦ τρόπου τοῦ αναφέρεσθαι τοὺς Ἱεράρχας τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ», καταργουμένης διὰ τῆς παρούσης Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀξιοῖ τὴν πιστὴν τῆς παρούσης Ἐγκυκλίου αὐτῆς ἐφαρμογὴν.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Δωρόθεος, Προέδρος
- † Ὁ Βεροῖας καὶ Ναούσης Ἀλέξανδρος
- † Ὁ Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος
- † Ὁ Ὑδρας-Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης Προκόπιος
- † Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας Εἰρηναῖος
- † Ὁ Σερῶν καὶ Νιγρίτης Κωνσταντῖνος
- † Ὁ Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος Δημήτριος
- † Ὁ Ἀρτης Σεραφεῖμ
- † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Δαμασκηνός
- † Ὁ Ἱερισσοῦ-Ἀγ. Ὀρους καὶ Ἀρδαμερίου Κυπριανός
- † Ὁ Κεφαλληνίας Ἱερόθεος
- † Ὁ Λήμων Διονύσιος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
(τ.σ.) Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Θέμελης

οδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν ἱεροτελεστικῶν ζητημάτων ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐπικρατήσεως ὁμοιομορφίας ἐν ταῖς ἱεροτελεστῖαις. Τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ μετέχῃ οἱ Σεβ. Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Χρυσόστομος, Ὑδρας Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Προκόπιος, καὶ ὁ πρῶην Λήμων κ. Βασίλειος.

— Ἐχορηγήθησαν ἄδειαι εἰς Σεβασμ. Μητροπολίτας καὶ εἰς ἱεροκήρυκας.

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 865)28-5-56 ἐγκυκλίου αὐτῆς πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας ἡ Ἱ. Σύνοδος γνωρίζει αὐτοῖς τὸν τρόπον «τοῦ αναφέρεσθαι καὶ ἀλληλογραφῶν τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς αὐτήν». Ὀλόκληρον τὸ κείμενον ταύτης δημοσιεύεται εἰς ἄλλην σελίδα τοῦ παρόντος.

— Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 867)4-6-56 ἐγκυκλίου αὐτῆς πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας ἡ Ἱ. Σύνοδος κοινοποιεῖ αὐτοῖς ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρ. 9589)19-4-56 ἐγγράφου τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐταιρίας Προστασίας Ἀναπήρων Παίδων» καὶ παρακαλεῖ αὐτούς, ὅπως περιάγεται ἐτησίως, τῇ πρώτῃ Κυριακῇ τοῦ Νοεμβρίου, δίσκος εἰς τοὺς ἱ. ναοὺς, τὸ προϊόν τοῦ ὁποῦν νὰ διαβιβάζεται εἰς τὴν ἐν λόγω Ἐταιρίαν, γνωστοποιεῖται δὲ σχετικῶς καὶ τῇ Ἱ. Συνόδῳ.

Τ.Α.Κ.Ε. Φέρεται εἰς γνώσιν τῶν Ἐφημερίων, ὅτι τὸ Τ.Α.Κ.Ε. δὲν χορηγεῖ δάνεια, εἴτε ἀπλά, εἴτε ἐνυπόθηκα, λόγῳ μὴ ἐγκρίσεως παρὰ τῶν ἀρμοδίων Κρατικῶν Ἀρχῶν τῶν ζητηθειῶν πιστώσεων καὶ κατὰ συνάψειαν αἱ ὑποβαλλόμεναι παρὰ τῶν Ἐφημερίων παρόμοιαι αἰτήσεις δὲν ἔχουν καμμίαν συνέχειαν.

Θεολογικὴ Σχολή: Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν τελευταίαν αὐτῆς συνεδρίαν τῆς 8ης Ἰουνίου τρ. ἔ. ἀνεκήρυξε Διδάκτορα τῆς Θεολογίας τὸν κ. Νικόλαον Α. Νησιώτην, μετ' τὸν βαθμὸν ἀρίστα, ὑποβαλόντα ἐναίσιμον διατριβὴν ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ὁ ὑπαρξισμὸς καὶ ἡ χριστιανικὴ πίστις».

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν τῇ 28ῃ π. μ. Μαΐου καὶ τῇ 4ῃ τρ. μηνός Ἰουνίου προήδρευσε τοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

— Τῇ 29ῃ π.μ. Μαΐου ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη εἰς τὴν τελετὴν καταθέσεως τοῦ θεμελίου λίθου ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης εἰς τὴν ἐν Ν. Φαλήρῳ ἀνεγειρομένην Παιδικὴν Στέγην.

— Ἐπὶ τοῖς ἀγομένοις ὄνομαστηρίοις, τῇ 5ῃ ἰσταμένου μηνός, τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωροθέου, ἐγένετο εἰδικὴ λειτουργία ἐν τῷ καθεδρικῷ Μητροπολιτικῷ ἱ. ναῷ, μεθ' ἣν ἠνοιχθῆ εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν βιβλίον συγχαρητηρίων εὐχῶν, ὡς γράφομεν εἰς ἄλλην στήλην τοῦ παρόντος.

— Ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἁγίου Ὀρους κ. Κωνσταντοπούλου, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου κ. Λούβαρι, τῶν βουλευτῶν κ. κ. Ντεντιδάκη καὶ Δερδεμέζη, τοῦ κ. Ζήνωνος Ρωσσίδη, τοῦ Πρεσβευτοῦ τῆς Γιουγκοσλαβίας, τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἀνωτ. Ἐμπορικῆς κ. Καλογεροπούλου—Στρατῆ, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου κ. Ἀνδριανάκου, τοῦ κ. Nolde τοῦ Παγκ. Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου κ. Κονιδάρη, τοῦ Αὐτάρχου τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης κ. Λελούδα, τῶν βουλευτῶν κ. κ. Λιαροῦτσου, Καμβύση καὶ Ζούμπου, τῶν τ. βουλευτῶν κ. κ. Πάλλη καὶ Ζαλοκώστα, τοῦ Πρωτάνεως τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν κ. Μπρατσιώτου μετὰ ἀποφοίτων τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, τοῦ Ταξιάρχου κ. Βαρδουλᾶκη, τοῦ Δημάρχου Πειραιῶς κ. Σαπουνάκη, τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Πετροπούλου, τοῦ κ. Σαμαράκη τοῦ ὑπουργείου Ἐργασίας, τοῦ Δημάρχου Αἰγάλεω, τοῦ τ. βουλευτοῦ κ. Τζατζάνη, τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Οἴκ. Πατριάρχου Σεβ. Μητροπολιτῶν, Πριγκιπονησῶν κ. Δωροθέου καὶ Εἰρηνοπόλεως κ. Κωνσταντῖνου, συνοδευομένων ὑπὸ τοῦ Βασ. Ἐπιτρόπου καθηγητοῦ κ. Καρμίρη, τῶν βουλευτῶν κ. κ. Νικολαΐδη καὶ Ἐλ. Βενιζέλου καὶ τοῦ κ. Καρυωτάκη, Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ

Καθ' ἃ ἐπιστέλλει ἡμῖν ἐκ Γενεύης ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεδίτης κ. Ἰάκωβος, ὀρθόδοξοι οἱ ὅποιοι ἔλαβον ὑποτροφίας διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1956-1957 εἶναι οἱ ἀκόλουθοι:

1. Κωνσταντῖνος Ἀνδρέου, ἀπόφ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης, μεταβαίνων διὰ σπουδᾶς εἰς Ἀμερικὴν.

2. Κωνσταντῖνος Σιέπης, ἀπόφοιτος Θεολ. Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μεταβαίνων διὰ σπουδᾶς εἰς Ἡν. Πολιτείας ἐπίσης.

3. Ἰωάννης Παπασπύρου, ἀπόφοιτος τῆς Θεολ. Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μεταβαίνων διὰ σπουδᾶς εἰς Ἑλβετίαν.

4. Κωνσταντῖνος Φράγκος, ἀπόφοιτος τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μεταβαίνων διὰ σπουδᾶς εἰς Γαλλίαν, καί

5. Καλλιόπη Μυτιληναίου, ἀπόφοιτος τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μεταβαίνουσα διὰ σπουδᾶς ὡσαύτως εἰς Γαλλίαν.

Ὀρθόδοξοι Κληρικοί, οἱ ὅποιοι ἔτυχον παρὰ τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν Fellowship, ὑποτροφίας δηλαδή δι' εἰδίκευσιν (διὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1956-1957) εἶναι ὁ Μητροπολίτης Ροδόπλεως Ἰερώνυμος, μεταβαίνων εἰς Ἀγγλίαν δι' εἰδίκευσιν εἰς τὴν Ἐκκλήνη Ἱστορίαν καὶ ὁ ἱερεὺς Ταπάι Ρέπο ἐκ Φινλανδίας, μεταβαίνων εἰς Ἅγιον Ὄρος, Πάμμον καὶ τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα δι' εἰδικὰς Βυζαντινολογικὰς μελέτας. (Ἐφέτος ἀμφοτέροι οἱ τυχόντες Fellowship συνέπεσε νὰ εἶναι Ὀρθόδοξοι).

Ἐδόθη πρόσθετος ὑποτροφία δι' ἐν ἀκόμῃ ἔτος σπουδῶν εἰς τὸν Ἀρχιμ. Ἀρίσταρχον Μαυράκη ἀπόφ. Θεολ. Σχολῆς Χάλκης, εἰς τὸν Ἀρχιμ. Παντελεήμονα Ροδόπουλον, ἀπόφ. Θεολ. Σχολῆς Ἀθηνῶν καὶ τὸν Ἀθανάσιον Ἀρβανίτην τῆς αὐτῆς Θεολ. Σχολῆς Ἀθηνῶν, ποιοῦντας τὰς σπουδὰς των ἐν Ἀγγλίᾳ, καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἰωάννην Ζηζιούλαν τῆς Θεολ. Σχολῆς ἐπίσης, σπουδάζοντα ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Χάρβαρντ, Ἡν. Πολιτειῶν.

Ἐνδεκα λοιπὸν ἐν τῷ συνόλῳ Ὀρθόδοξοι θεολόγοι θὰ σπουδάσουν κατὰ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1956-1957 δι' ὑποτροφιών τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, πράγμα τὸ ὁποῖον εἶναι καλὸν ὄχι μόνον νὰ γνωσθῇ εἰς εὐρύτερον κύκλον, ἀλλὰ καὶ νὰ κινήσῃ τὸν ζήλον καὶ τὴν ἐν γένει φιλοδοξίαν ἄλλων Ὀρθοδόξων νέων θεολόγων, ὥστε νὰ ἀπωφεληθοῦν μιᾶς προσφερομένης εὐκαιρίας καὶ οὕτω νὰ καταστοῦν ὠφελιμώτεροι εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος μας.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τῆ 5ῃ Μαΐου (Μ. Σάββατον) ἡ Α. Θ. Μ. ὁ Πατριάρχης κ. κ. Χριστοφόρος προσῆλθεν εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἐνθα ἀπὸ τοῦ ἰ. βήματος παρηκολούθησε τὴν Θ. Λειτουργίαν. Εἰς τὸ τέλος αὐτῆς ἡ Α. Θ. Μ. ἐκοινώνησε τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Πατριαρχικὴν Ἑπαυλίαν.

— Τῆ 9ῃ Μαΐου ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τῆς Α.Θ.Μ. ἐτελέσθη Θεία Λειτουργία εἰς τὸν Καθεδρικὸν Πατριαρχικὸν ναὸν, εἰς τὸ τέλος τῆς ὁποίας ἐψάλη δοξολογία καὶ δέησις ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροήμερεύσεως τῆς Α.Θ.Μ. Τῆς δοξολογίας προέστη ὁ Ἀναπληρὸν τὴν Α.Θ.Μ. Σεβ. Μητροπολίτης Πηλουσίου κ. Παρθένιος, προεδρεύων τῆς Ἱεράς Συνόδου.

— Κατὰ στατιστικὴν, δημοσιευομένην εἰς τὸν «Πάνταινον», τὸ Πατριαρχεῖον ἔχει σήμερον 117 ἱεροὺς ναοὺς εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἀφρικὴν καὶ 115 ἱερεῖς. Ἡ Ἱεραρχία τοῦ Θρόνου ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Πατριάρχου καὶ ἐξ ἐννέα Μητροπολιτῶν. Σήμερον τρεῖς Μητροπόλεις χηρεύουν. Ὁ Πατριάρχης ἔχει δύο Βοηθοὺς Ἐπισκόπους. Ἡ θέσις τοῦ Βοηθοῦ Ἐπισκόπου Ἀλεξανδρείας χηρεύει. Εἰς ὀλόκληρον τὴν ἀφρικανικὴν ἡπειρον ὑπάρχουν 19 σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως, 88 σχολεῖα στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, 4 ὄρφανοτροφεῖα, 3 γηροκομεῖα, 2 νοσοκομεῖα, 45 φιλανθρωπικὰ σωματεῖα, 1 Βιβλιοθήκη, ἡ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, 4 ἱεραὶ μοναὶ καὶ 7 θρησκευτικὰ περιοδικὰ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Κατὰ δημοσιογραφικὰς πληροφορίας, ὁ περιφημὸς ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας ἐν Κιέβῳ, ἀνακαινισθεὶς τελείως ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως, δὲν θὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ θὰ μεταβληθῇ εἰς Μουσεῖον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ ἐφημερὶς «Μπόρμπκα» δημοσιεύει (7 Μαΐου 1956) ἀνταπόκρισιν ἐκ τῆς πόλεως τῆς Βοσνίας Πρίγεντορ, ὅπου συνήλθεν ἡ Ἑνωσις τῶν Κομμουνιστῶν τῆς Ἐπαρχίας Πρίγεντορ. Ἡ ἀνταπόκρισις, μετὰ τῶν ἄλλων, λέγει τὰ ἑξῆς: «Ἡ συνέλευσις κατεδίκασε δριμύτατα τὴν δρᾶσιν τοῦ Κλήρου, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν συμβουλίων τῶν εὐκτηρίων οἰκῶν τῶν Μουσουλμάνων εἰς τὰς κοινότητας Λιούμπιγια, Σάνσκι, Μόστ καὶ τινος ἄλλας. Ἡ δρᾶσις τοῦ Κλήρου ἔχει ὡς στόχον κυρίως τὴν νεολαίαν. Εἰς τὰ μὲ μωσουλμανικὸν πληθυσμὸν χωρία οἱ ἱεροδιδάσκαλοι καὶ τὰ συμβούλια τῶν εὐκτηρίων μωσουλμανικῶν οἰκῶν προωθοῦν τὴν καθιέρωσιν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν, ἐν ᾧ ὁ καθολικὸς Κληρὸς προσανατολίζεται πρὸς τὴν δημιουργίαν ἐκκλησιαστικῶν χωρωδίων καὶ τὴν ὀργανώσιν ὠρῶν ψυχαγωγίας διὰ τὴν νεολαίαν. Τὸν τελευταῖον καιρὸν οἱ Ὀρθόδοξοι ἱερεῖς καταβάλλουν ἐπιμόνους προσπάθειας νὰ ἀναζωογονήσουν τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα εἰς τὰ ἐπαναστατικὰ χωρία περὶ τὴν Κόζαρα, ἀλλὰ τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ δὲν τοὺς ἐπιτρέπει νὰ σημειώσουν ἐπιτυχίαν τινά. Ἡ συνέλευσις ἔθεσε ἐνώπιον τῶν κομμουνιστῶν τῆς ἐπαρχίας ὡς καθήκον τὴν διεξαγωγὴν πολιτικοῦ ἀγώνος κατὰ τῆς ἐξαπλώσεως τοῦ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων τῶν ἀνθρώπων δι' ὀπισθοδρομικοὺς σκοποὺς».

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

— Ἡ ἐπὶ τοῦ διαγωγμοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιτροπὴ ἐπέδωκε τὴν 21ην Μαΐου ἐ. ἔ. εἰς τὸν Πάπα «Ἐρυθρὰν Βίβλον», ἐπὶ τῶν διαγωγμῶν τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς κομμουνιστικὰς χώρας. Ἡ Βίβλος αὕτη, συνταχθεῖσα βάσει ἐξηκριβωμένων μαρτυρικῶν καταθέσεων, ἐπέδόθη αὐθημερὸν εἰς τοὺς παρὰ τῇ Ἁγίᾳ Ἐδρᾷ διπλωμάτας.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Εἰς τὸ Τράνγκεμπαρ τῶν Ἰνδιῶν χειροτονήθη ὁ Δρ. Ραγιατ Β. Μάνικαμ εἰς Ἐπίσκοπον τῆς Διαμαρτυρομένης Ἐκκλησίας. Ὁ νέος Ἐπίσκοπος εἶναι ὁ πρῶτος Ἰνδός, ὅστις ἔλαβε τὸν Ἐπισκοπικὸν βαθμὸν διὰ τὴν Διαμαρτυρομένην Ἐκκλησίαν τῶν Ἰνδιῶν.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς Παγκοσμίου Ὀργανώσεως τῶν Βαπτιστῶν, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν ἔδραν αὐτοῦ ἐν Νέα Ὠρῆκῃ τῶν Η.Π.Α., ἔλαβεν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα τηλεγράφημα, περιέχον τὰς πασχαλινὰς εὐχὰς τῆς Ρωσικῆς Βαπτιστικῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν ἡ Ρωσικὴ Βαπτιστικὴ Ἐκκλησία, ἥτις περιλαμβάνει 50.000 μέλη, ἀπευθύνει τὰς εὐχὰς τῆς πρὸς τοὺς ξένους Βαπτιστὰς.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ Εὐαγγελικὴ Ἀποστολὴ εἰς τὴν Λά Πλάζ τῆς Βολιβίας ἐκτίσσε Σεμινάριον, Τυπογραφεῖον, Ραδιοφωνικὸν Σταθμὸν καὶ κατοικίας διὰ τε τὸ προσωπικὸν καὶ τοὺς σπουδαστάς. Εὐθύς ὡς τὸ ὄλον ἔργον ἦτο ἐτοιμὸν νὰ ἀνοίξῃ τὰς θύρας του, ἐδέχθη τὴν ἐπίθεσιν τῶν καθολικῶν κατοίκων, οἵτινες κατέσπεραν τελείως τὰ πάντα. Τὸ ὄλον συγκρότημα μετεβλήθη εἰς σωρὸν ἑρείπιων. Καὶ αὕτη ἀκόμη ἡ ὀροφὴ ἀνετινάχθη εἰς τὸν ἀέρα. Μὲ μεγάλους κόπους καὶ τῇ ἐπεμβάσει τῆς Ἀστυνομίας ἐπεβλήθη ἡ τάξις.

— Ἐνώπιον τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος, τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων ἐπισήμων ἐγένετο ἡ πανηγυρικὴ πρώτη παράστασις τῆς νέας κινηματογραφικῆς ταινίας «Ἡ χώρα τῆς Βίβλου». Ἡ ταινία παρήχθη ἐξ ὀλοκληροῦ εἰς τὴν Παλαιστίνην ὑπὸ τῆς ἀμερικανικῆς ἐταιρίας 20th Century Fox, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι ἀνω τῶν 200 ἑκατομμυρίων ἀτόμων θὰ ἴδουν τὸ ἔργον αὐτὸ εἰς τὰς διαφόρους χώρας, εἰς τὰς ὁποίας θὰ προβληθῇ. Ὡς ἀνεκοίνωσεν ἐκπρόσωπος τῆς ἐταιρίας τὸ ἔργον θὰ μεταφρασθῇ εἰς 22 γλώσσας καὶ θὰ προβληθῇ εἰς 40.000 κινηματοθέατρα.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Μητροπολίτου Περγάμου 'Αδαμαντίου, Φῶς και Ζωή. 'Ομιλίες και Λόγοι. (Μέρη Α' και Β'). 'Αθήναι 1956, σ. 391.

Μόλις ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος ὁ μετὰ χειρὰς ὁγκώδης τόμος 'Ομιλιῶν και Λόγων, ἐκφωνηθέντων κατὰ διαφόρους ἐποχὰς και εἰς διαφόρους περιστάσεις ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περγάμου κ. 'Αδαμαντίου, τοῦ κλιματος τοῦ Οἰκουμηνικοῦ Πατριαρχείου.

Ἡ καλαισθητός ἐκτύπωσης, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἡ γλαφυρότης και ὁ δεξιότης κάλαμος τοῦ Σεβ. συγγραφέως, ὡς και τὸ ἐνδιαφέρον τῶν θεμάτων και ὁ τρόπος τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν προσελκύουν τὸν ἀναγνώστην και ἐνσταλάζουν εἰς τὴν ψυχὴν του ἀνακουφισμὸν και παρηγορίαν και βάλαμον, εἰς τὰς ἀυχηρὰς ἡμέρας, τὰς ὁποίας διέρχεται ἡ ἀνθρωπότης.

Δεῖγμα τῆς ἀπλότητος και γλαφυρότητος, μεθ' ὧν ἀναπτύσσει τὰ θέματα του ὁ Σεβ. σ., αἰτινες συναγωνίζονται τὴν βαθύτητα τῆς σκέψεως και τὴν ὀρθόδοξον δογματικὴν διδασκαλίαν τῆς 'Εκκλησίας μας, παρέχουμεν τὸ κατωτέρω τυχαίως ληφθὲν τεμάχιον ἐκ τῆς σελίδος 208: «Δεσμώτης τῆς ἀμαρτίας ὁ ἄνθρωπος, φέρων τὰ στίγματα τῆς κατάρτας τῶν πρωτοπλάστων, ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας ἐπλανήθη εἰς τὰ σκόπη τῆς ἀγνωσίας και ἀπῆκε νὰ φθαρῇ ἢ ἐν αὐτῶ εἰκὼν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ. Αὐτός, ὁ ὁποῖος ἐπλάσθη διὰ τὴν ζωὴν, εἶδε νὰ τὸν κυκλῶν πάντοθεν ὁ θάνατος. Αὐτός, ὁ ὁποῖος προωρίσθη διὰ τὴν αἰωνιότητα, εἶδε νὰ τὸν ἐξουδετερώνη ἡ φθορά. Ἄντι τοῦ φωτός, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐξέπεσεν, εἶδε νὰ περιβάλλῃ ὁ ζέφος τὰς ἡμέρας του, και ἀντὶ τῆς χαρᾶς, ἡ ὁποία ὑπῆρξεν ὁ σύντροφος τῶν πρώτων ἀθῶν ἡμερῶν του, εἶδε τὸν ποικιλόμορφον πόνον, νὰ γίνεταί παντοῦ και πάντοτε ὁ ἀχώριστος συνοδοιπόρος του».

Μὲ τὸ αὐτὸ ὕφος και τὴν ἴδιαν γλαφυρότητα ἀναπτύσσει ὁ Σεβ. σ. τὰς 74 ὀμιλίας και λόγους τοῦ μετὰ χειρὰς τόμου, οἵτινες ἀσφαλῶς ἔτι μόνον θὰ ἀποτελοῦν κόσμημα διὰ πᾶσαν βιβλιοθήκην, ἀλλὰ και ἀπόκτημα τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς χριστιανικῆς γραμματολογίας.

σ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

'Α. Τσοπανάκη, Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γνώσεως και ἡ πνευματικὴ και πολιτικὴ ἐλευθερία. Θεσσαλονίκη 1955.

Γεωργίου Γ. Μπεκατόρου, Τάξις τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν 1956, κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησίας. 'Αθήναι.

Εὐαγγέλιον Κ. Δημοπούλου, Θρησκεία και γάμος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν, Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ «Πλάτωνος» ἔτος 7, τεύχος Α'. 'Αθήναι 1955, σελ. 102 - 112.

Δρος Π. Παναγιωτάκου, 'Ο 'Οργανισμὸς Ἡν. Ἐθῶν και ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ 'Εκκλησία, Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ ἀ' Αρχείου Ἐκκλ. και Κανονικοῦ Δικαίου», τόμ. Ι, τεύχ. 3. 'Αθήναι 1955, σελ. 166.

R. P. Nicolas Afanassieff, L'Arôtre Pierre et l'Evêque de Rome. Extrait de «Théologie», vol. XXVI, 1955. Athènes 1955, p. 35.

'Αρχιμ. Μεθοδίου Φούγια, Ἀρχιγραμματέως τῶν Πατριαρχείων Ἀλεξανδρείας, Οἱ ἐν Κριμαίᾳ Ἕλληνικοὶ ναοὶ. (Κατὰ τὰ μετὰ τὴν ἐπανάστασιν ἔτη). Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ «Ἐκκλησιαστικοῦ Βήματος» Κύπρου. Ἀλεξάνδρεια 1955, σελ. 15.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἐκκλησία αὐτοχειροτονήτων ἐν Οὐκρανίᾳ. (Ἐκκλησία Ληπκῶβ). Ἀλεξάνδρεια 1955, σελ. 16.

Τοῦ αὐτοῦ, Τὸ «Αὐτοκέφαλον ἐν τῇ Ὁρθόδοξῃ Ἐκκλησίᾳ Οὐκρανίας». Ἀλεξάνδρεια 1955, σελ. 38.

Τοῦ αὐτοῦ, Ἰωάννης Μαυρόπουλος, Μητροπολίτης Εὐχαϊτῶν (ΙΑ' αἰών). (Ἐποχὴ — βίος — ἔργα — χαρακτήρ). Ἀλεξάνδρεια 1955, σελ. 72.

'Αρχιμ. Φιλ. Βιτάλη, Ὁμιλία ἐπὶ τῇ εἰς Διάκονον και Πρεσβύτερον χειροτονίᾳ. Ἀθήναι 1955, σελ. 14.

'Ἰερομον. Βασιλείου Κριβοσείν, «Πτωχὸς Φιλάδελφος», μυστικιστικὴ αὐτοβιογραφία τοῦ Ἁγίου Συμεὼν τοῦ Νέου Θεολόγου (949 - 1022). Ἀνακοίνωσις ἀναγνωσθεῖσα τῇ 7ῃ Αὐγούστου 1953 εἰς τὸ ἐτήσιον συνέδριον τῆς Ἀδελφότητος τοῦ Ἁγίου Ἀλβανοῦ και Ἁγίου Σεργίου ἐν Abington. Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ «Γρηγορίου Παλαμά» 1954. Θεσσαλονίκη 1954, σελ. 21.

Π. Τρεμπέλα, Τὸ κύρος τῶν Ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν και αἱ κατ' αὐτοῦ ἀντιρρήσεις τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀνάτυπον ἐκ τῆς «Θεολογίας», Τόμ. ΚΣΤ'. Ἐν Ἀθήναις 1955, σελ. 40.

Σήφη Κόλλια, Θρησκευτικὴ Ἀνθολογία. Ἀθήναι 1955, σελ. 72.

Γρ. Ἀνδρουτσοπούλου, Σκέψεις τινὲς περὶ διατηρήσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς. Ἐν Ἀθήναις 1955, σελ. 18.

Χ. Τζώγα, Τὸ τροπάριον τῆς Κασσιανῆς, ὕμνολογικὴ μετρη. Ἐν Ἀθήναις 1955, σελ. 39.

Μοναχοῦ Θεοκλήτου Διονυσίου. Μεταξὺ Οὐρανοῦ και Γῆς. Ἀγιορειτικὸς Μοναχισμὸς. Ἐκδόσις πολυτελῆς τοῦ Ἐκδοτικοῦ οἴκου ἀ' Ἀστῆρ», Ἄλ. και Ε. Παπαδημητρίου, Λυκούργου 10. Ἀθήναι, ΑΔΩΝΣ'.

Νέον Κυριακοδόμιον. Ἐρμηνεῖα τῶν Εὐαγγελίων, ποὺ διαβάζονται κάθε Κυριακῇ στίς Ἐκκλησίας ὅλου τοῦ χρόνου και Σχόλια στὴν κάθε Περικοπῇ ἀπὸ τὸν Κωστῆ Μπαστιᾶ. Ἐκδόσις και αὐτῆ ἐξαιρετικῶς καλαισθητῆς τοῦ Ἐκδοτικοῦ οἴκου ἀ' Ἀστῆρ». Ἀθήναι, ΑΔΩΝΣ'.

'Αρχιμανδρίτου Νικολάου Βαφειδου, Δ.Θ. Καθηγητοῦ. Τὰ καρφιά τῆς Σταυρώσεως τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν Λαογραφίαν. Ἀθήναι, 1956.

'Ετεοκλέους Ι. Θεοδοροπούλου. Ἁγία Γραφή και Πονηρὰ Πνεύματα. Ἐκδόσις Χ. Σουδινού, Λέκκια 7. Ἀθήναι, 1956.

'Αρχιμανδρίτου Νικ. Βαλληνδρά. Ἀσματικὴ Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Ἱερομάρτυρος Λεωνίδου Ἐπισκόπου Ἀθηνῶν, μετὰ ἀγιολογικῶν σημειώσεων. Ἀθήναι, 1956.

'Αρχιμανδρίτου Στεφάνου Ε. Ματακούλια. Χριστὸς Ἐσταυρωμένος. Ἀθήναι, 1956.

Τὰ Τουρκικὰ Ἐγκλήματα τῆς Κωνσταντινουπόλεως τὴν 6ην και 7ην Σεπτεμβρίου 1955, ἡ Χρονικὸν τῆς 3ης ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως και τῆς καταστροφῆς τοῦ ἐν αὐτῇ Ἑλληνισμοῦ. Ἐκδόσις Ἐταιρίας Ὁρακικῶν Μελετῶν. Ἀθήναι, 1956.

'Αρχιμ. Τιμοθέου Παπουτσάκη, Ὁ Χριστὸς και ἡ Κοινωνία. Ὁμιλίες εἰς τὰ Εὐαγγέλια τῶν Κυριακῶν. Ἀθήναι 1956, σελ. 296.

'Α. Φυτράκη, Καθηγητοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Αἱ ἀντιδράσεις κατὰ τῆς τιμῆς τῶν Ἁγίων ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ και τὰ αἰτία αὐτῶν. Ἀθήναι 1956, σελ. 49.

Δ. Ν. Μωραΐτου, Καθηγητοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης, Ἡ Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων. Θεσ|νίκη 1956, σελ. 126.

Γρ. Ἀνδρουτσοπούλου-Ι. Λουκά, Ἀντιφῶν ὁ Σοφιστῆς. Ἀθήναι 1956, σελ. 81.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Αἶδεις. Μαυρομανωλάκη Ἰω., Νεοχώριον, Κρήτης· Παπαδόπουλον Κων., Βαλτεσινίκον, Γορτυνίας και Ἰερομ. Τριπολιτάκη Νικὸδ., Ἀκρωτήριον, Χανίων· ἐνεγράφητε· ζητηθέντα ἀπεστάλησαν. — Αἶδεις. Βραδῆν Ἰω., Ἁγ. Μάρκον, Κερκύρας· λειτουργικὸν βιβλίον ἀπεστάλη ταχυδρομικῶς. Ἱ. Μητροπολιν Αἰτωλίας· ἐλάβομεν τὸ ὑπ' ἀρ. 791) 14-5-56 ὑμέτερον ἔγγραφον και σὰς εὐχαριστοῦμεν. — Αἶδεις. Παπᾶν Ἄν., Ἀραχωβίτσαν, Ἰωαννίνων· Μπουκουβάλαν Δημ., Ἰωάννικα και Παπαφράγγου Φώτ., Χαλανδρίτσαν, Πατρῶν· ζητούμενα παρ' ὑμῶν φύλλα ἐξηγητήθησαν· περὶ τῆς χειροτονίας σας οὐδεὶς μᾶς εἰδοποίησεν. — Παν. Ἀρχιμ. Βισβίνην Συνέστ., Χαλκίδα· ἐνεγράφητε εἰς ἀμφοτέρα τὰ περιοδικά. — Αἶδ. Μοναστηριώτην Νικ., Ἐπισκοπιανὰ, Κερκύρας· ἐνεγράφητε.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

'Ιερά Μητρόπολις Αιτωλοακαρνανίας

Προκειμένου να προβώμεν εις τήν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς δευτέρας κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Κατοχῇ Μεσολογγίου ἱεροῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ «'Ἅγιος Δημήτριος», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Α.Ν. 2200)40 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ 'Εφημερίων» ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 586)1941 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α.Ν. 2200)40» ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

'Εν Μεσολογγίῳ τῇ 26ῃ Μαΐου 1956

† 'Ο Αἰτωλοακαρνανίας 'Ιερόθεος.

'Ιερά Μητρόπολις Ἄρτης

*'Εχοντας ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200)40 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ 'Εφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «'Εκκλησία», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικά πρὸς κατάληξιν τῆς κενῆς ὀργανικῆς θέσεως 'Εφημερίου τοῦ 'Αγίου Γεωργίου Πέτα.

'Εν Ἄρτῃ τῇ 16ῃ Μαΐου 1956

† 'Ο Ἄρτης Σεραφεῖμ.

'Ιερά Μητρόπολις Μηθύμνης

*'Εχοντας ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47, 48, 49 καὶ 50 τοῦ Α. Νόμου 2200)40, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καὶ προκειμένου νὰ συμπληρώσωμεν τὰς χηρευούσας ὀργανικὰς ἐφημεριακὰς θέσεις τῶν 'Ενοριῶν:

1) Κοίμησις Δαφίων, 2) 'Ἅγιος Γεώργιος Κεραμίου, 3) 'Αγία Κυριακή Μηθύμνης καὶ 4) 'Ἅγιος 'Ιωάννης Ραύματος προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὰς καὶ κεκτημένους τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά.

'Εν Καλλυνῇ τῇ 4ῃ 'Ιουνίου 1956

† 'Ο Μηθύμνης Κωνσταντῖνος.

ΜΟΛΙΣ ΕΞΕΛΘΗ

ΑΙ ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑΙ

ὑπὸ τῆς 'Ι. Συνόδου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος
ἐπὶ τῇ 100ῃ περιόδῳ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς.

ΤΟΜΟΣ Α'
(1901 - 1933)

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

'Αρχιμ. Χρυσοστόμου Θέμελη
'Αρχιγραμματέως τῆς 'Ι. Συνόδου.

'Εν Ἀθήναις 1955. Σελ. 728.

'Εγκύκλιοι: 665. Εὔρετήριον σελ. 34.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤ. ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

'Ιερά Μητρόπολις Θεσσαλονίκης

*'Εχοντας ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46,47 παρ. 2 ἐδ. 2 τοῦ Α.Ν. 2200)40 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ 'Εφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τήν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ 'Εφημερίου τῆς ἐνορίας 'Αγίων Κωνσταντίνου καὶ 'Ελένης Θεσσαλονίκης, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως.

'Εν Θεσσαλονικῇ τῇ 4ῃ 'Ιουνίου 1956

† 'Ο Θεσσαλονίκης Παντελεήμων.

*'Εχοντας ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 παρ. 1 ἐδ. 1 τοῦ Α.Ν. 2200)40 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ 'Εφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως καταλάβωσι τήν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ 'Εφημερίου τῆς ἐνορίας τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας Θεσσαλονίκης, ἵνα ὑποβάλλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβώμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως.

'Εν Θεσσαλονικῇ τῇ 5ῃ 'Ιουνίου 1956

† 'Ο Θεσσαλονίκης Παντελεήμων.

'Ιερά Μητρόπολις Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης

'Η 'Ιερά Μητρόπολις Μονεμβ. καὶ Σπάρτης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 759 Προκηρύξεως αὐτῆς, συνωδᾷ τῷ ἀρθρῷ 26 τοῦ ἀναγκ. Νόμου 2200)1940 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ 'Εφημερίων», καλεῖ τοὺς βουλομένους ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὸ Δελτίον «'Εκκλησία» ὑποβάλλωσιν αἰτήσεις ὑποψηφιότητος μετὰ τῶν νομίμων πιστοποιητικῶν, πρὸς συμμετοχὴν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς χηρευούσης θέσεως τακτικοῦ 'Εφημερίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ Παρωρίου Σπάρτης.

'Εν Σπάρτῃ τῇ 30ῃ Μαΐου 1956

† 'Ο Μονεμβ. καὶ Σπάρτης Διονύσιος.

'Ιερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Προσκαλεῖ τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τήν κενὴν θέσιν τακτικοῦ 'Εφημερίου τοῦ ἱεροῦ ἐνοριακοῦ ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Τιθορέας, ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 47 τοῦ Α.Ν. 2200)40 «περὶ ἱ. ναῶν καὶ 'Εφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Α.Ν. 807)1945, ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Φθιώτιδος τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ Α.Ν. 2200)40 προβλεπόμενα πιστοποιητικά μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως τῶν.

'Εν Λαμίᾳ τῇ 18ῃ Μαΐου 1956

† 'Ο Φθιώτιδος Ἀμβρόσιος.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,"

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† 'Ο Ἀθηνῶν ΔΩΡΟΘΕΟΣ

† 'Ο Σάμου καὶ 'Ιακάριας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† 'Ο Λήμνου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

'Υπεύθυνος Τυπογραφείου: ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

'Εκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος. 'Εν Ἀθήναις, 'Ιασιου 1.